JUNGTINIŲ TAUTŲ KONVENCIJA PRIEŠ KORUPCIJĄ

PREAMBULĖ

Valstybės, šios Konvencijos Šalys,

susirūpinusios dėl rimtų korupcijos keliamų problemų ir grėsmės visuomenės stabilumui ir saugumui, kenkiančių demokratinėms institucijoms ir vertybėms, etinėms vertybėms ir teisingumui bei keliančių pavojų tvariai plėtrai ir teisinei valstybei;

taip pat susirūpinusios dėl ryšių tarp korupcijos ir kitų nusikalstamumo formų, ypač organizuoto nusikalstamumo ir ekonominio nusikalstamumo, įskaitant pinigų plovimą;

be to, susirūpinusios dėl korupcijos atvejų, susijusių su dideliu turto ir pajamų kiekiu, kurie gali sudaryti esminę valstybių išteklių dalį ir kelia grėsmę tų valstybių politiniam stabilumui ir tvariai plėtrai;

įsitikinusios, kad korupcija jau yra ne vietinė problema, bet tarptautinis reiškinys, darantis poveikį visų šalių visuomenėms ir ekonomikai, todėl būtinas tarptautinis bendradarbiavimas siekiant užkirsti kelią korupcijai ir ją kontroliuoti;

kartu įsitikinusios, kad, norint užkirsti kelią korupcijai ir veiksmingai su ja kovoti, būtinas įvairiapusis ir daugialypis požiūris;

be to, įsitikinusios, kad techninė pagalba gali atlikti svarbų vaidmenį plečiant valstybių galimybes, kartu stiprinant gebėjimus ir kuriant institucijas, siekiant užkirsti kelią korupcijai ir veiksmingai su ja kovoti;

įsitikinusios, kad neteisėtas asmeninės naudos gavimas gali ypač pakenkti demokratinėms institucijoms, šalies ūkiui ir teisinei valstybei;

pasiryžusios veiksmingiau užkardyti, atskleisti ir užkirsti kelią neteisėtai įgyto turto ir pajamų tarptautiniams pervedimams bei sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą grąžinant turtą;

pripažindamos pagrindinius tinkamo teisinio proceso principus baudžiamosiose bylose ir civilinėse bei administracinėse bylose teismo tvarka nustatant turtines teises;

atsižvelgdamos į tai, kad korupcijos prevencija ir likvidavimas yra visų valstybių pareiga, ir tam, kad jų pastangos šioje srityje būtų veiksmingos, jos turi bendradarbiauti tarpusavyje, užsitikrindamos pavienių asmenų ir nevalstybinio sektoriaus grupių, tokių kaip pilietinė visuomenė, nevyriausybinės organizacijos ir bendruomeninės organizacijos, paramą ir dalyvavimą;

kartu atsižvelgdamos į tinkamo vadovavimo valstybės reikalams ir disponavimo valstybiniu turtu, teisingumo, atsakomybės ir lygybės prieš įstatymą principus ir būtinybę užtikrinti sąžiningumą ir skatinti korupciją atmetančios kultūros formavimą;

aukštai vertindamos Nusikaltimų prevencijos ir baudžiamosios justicijos komisijos bei Jungtinių Tautų Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro darbą korupcijos prevencijos ir kovos su ja srityje;

prisimindamos kitų tarptautinių ir regioninių organizacijų atliktą darbą šioje srityje, įskaitant Afrikos Sąjungos, Europos Tarybos, Muitinių bendradarbiavimo tarybos (taip pat žinomos ir kaip Pasaulio muitų organizacija), Europos Sąjungos, Arabų valstybių lygos, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos bei Amerikos valstybių organizacijos veiklą;

vertindamos ir atsižvelgdamos į daugiašalius dokumentus, skirtus korupcijos prevencijai ir kovai su ja, įskaitant, *inter alia,* Amerikos valstybių konvenciją dėl kovos prieš korupciją, priimtą Amerikos valstybių organizacijos 1996 m. kovo 29 d.[1], Konvenciją dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnais, priimtą Europos Sąjungos Tarybos 1997 m. gegužės 26 d.[2], EBPO konvenciją dėl kovos su užsienio valstybių pareigūnų kyšininkavimu tarptautiniuose verslo sandoriuose, priimtą 1997 m. lapkričio 21 d.[3],

---

[1] žr. E/1996/99

[2] *Europos Bendrijų oficialusis leidinys,* C 195, 1997 m. birželio 25 d.

[3] žr. *Corruption and Integrity Improvement Initiatives in Developing Countries* (Korupcija ir sąžiningumas besivystančiose šalyse) *{United Nations publication,* Sales No. E 98. III. B.18) (Jungtinių Tautų leidinys).

Baudžiamosios teisės konvenciją dėl korupcijos, priimtą Europos Tarybos Ministrų Komiteto 1999 m. sausio 27 d.[4], Civilinės teisės konvenciją dėl korupcijos, priimtą Europos Tarybos Ministrų Komiteto 1999 m. lapkričio 4 d.[5], ir Afrikos Sąjungos konvenciją dėl korupcijos užkardymo ir kovos su ja, priimtą Afrikos Sąjungos valstybių ir vyriausybių vadovų 2003 m. liepos 12 d.;

sveikindamos Jungtinių Tautų konvencijos prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą[66] įsigaliojimą 2003 m. rugsėjo 29 d.,

s u s i t a r ė:

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis
Tikslas

Šios Konvencijos tikslai yra šie:

a) remti ir stiprinti priemones, skirtas veiksmingiau užkirsti kelią korupcijai ir kovoti su ja;

b) skatinti, palengvinti ir remti tarptautinį bendradarbiavimą ir techninę pagalbą užkertant kelią korupcijai ir kovojant su ja bei išieškant ir grąžinant turtą;

c) skatinti sąžiningumą, atskaitingumą ir tinkamą valstybės reikalų ir valstybės turto tvarkymą.

2 straipsnis
Vartojamos sąvokos

Šioje Konvencijoje:

a) valstybės pareigūnas – i) bet kuris asmuo, einantis bet kokias skiriamas ar renkamas, nuolatines ar laikinas, apmokamas ar neapmokamas pareigas valstybės, šios Konvencijos Šalies, įstatymų leidžiamosios, vykdomosios, administracinės ar teisminės valdžios institucijoje, nepaisant to asmens einamų pareigų viršenybės;

ii) bet kuris kitas asmuo, vykdantis viešąsias funkcijas, įskaitant tokias funkcijas viešojoje įstaigoje ar valstybės įmonėje, arba teikiantis viešąsias paslaugas, kaip tai apibrėžta valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinėje teisėje ir kaip tai taikoma valstybės, šios Konvencijos Šalies, atitinkamoje nacionalinės teisės srityje;

iii) bet kuris kitas asmuo, valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinėje teisėje apibrėžiamas kaip „valstybės pareigūnas“. Tačiau tam tikrų konkrečių šios Konvencijos II skyriuje minimų priemonių atžvilgiu „valstybės pareigūnas“ gali reikšti bet kurį asmenį, vykdantį bet kokias viešąsias funkcijas ar teikiantį viešąsias paslaugas, kaip tai apibrėžta valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinėje teisėje ir kaip tai taikoma atitinkamojoje tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinės teisės srityje;

b) užsienio valstybės pareigūnas – bet kuris asmuo, einantis bet kokias skiriamas ar renkamas pareigas užsienio valstybės įstatymų leidžiamosios, vykdomosios, administracinės ar teisminės valdžios institucijoje, ir bet koks asmuo, vykdantis viešąsias funkcijas užsienio valstybėje, įskaitant viešąsias funkcijas viešojoje įstaigoje ar valstybės įmonėje;

c) viešosios tarptautinės organizacijos pareigūnas – bet koks tarptautinis valstybės tarnautojas ar bet kuris asmuo, tos organizacijos įgaliotas veikti jos vardu;

d) turtas – bet koks turtas, daiktinis ar nedaiktinis, kilnojamasis ar nekilnojamasis, materialusis ir nematerialusis, ir teisiniai ar kitokie dokumentai, patvirtinantys nuosavybės teisę į tokį turtą ar interesus į jį;

e) nusikalstamu būdu įgytas turtas ir pajamos – bet koks turtas, gautas ar įgytas, tiesiogiai ar

---

[4] Europos Taryba, *Europos sutarčių serija Nr.* 173.

[5] ten pat, Nr. 174.

[6] Generalinės Asamblėjos rezoliucija 55/25, I priedas.

netiesiogiai, padarius nusikalstamą veiką;

f) įšaldymas arba areštas – laikinas draudimas perduoti turtą, pakeisti jo teisinį statusą, disponuoti turtu, perkelti turtą arba laikinai perimti turto pasaugą ar kontrolę teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimu;

g) konfiskavimas, prireikus ir nusavinimas – galutinis turto paėmimas teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimu;

h) pirminis nusikaltimas – bet koks nusikaltimas, kurį padarius gaunamas turtas ar pajamos, galintys tapti nusikalstamos veikos, kaip ji apibrėžta šios Konvencijos 23 straipsnyje, objektu;

i) kontroliuojamasis gabenimas – veiksmai, kurių metu neteisėtai gabenamas ar keliančias įtarimą prekes leidžiama išvežti iš vienos ar kelių valstybių teritorijų, pervežti per jas ar įvežti į jas žinant tų valstybių kompetentingoms institucijoms ir joms kontroliuojant, kai siekiama ištirti nusikalstamą veiką ir nustatyti ją padariusius asmenis.

3 straipsnis
Taikymas

1. Ši Konvencija, vadovaujantis jos nuostatomis, taikoma korupcijos prevencijai, tyrimui ir baudžiamajam persekiojimui vykdyti bei, pagal šios Konvencijos nuostatas, nusikalstamu būdu įgytam turtui bei pajamoms įšaldyti, areštuoti, konfiskuoti ir grąžinti.

2. Jei šioje Konvencijoje nenustatyta kitaip, ją įgyvendinant nebūtina, kad dėl joje nustatytų nusikalstamų veikų būtų padaryta žalos ir nuostolių valstybės turtui.

4 straipsnis
Suvereniteto apsauga

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, savo įsipareigojimus vykdo pagal šią Konvenciją, vadovaudamosi valstybių suverenios lygybės, teritorinio vientisumo ir nesikišimo į kitų valstybių vidaus reikalus principais.

2. Nė viena šios Konvencijos nuostata nesuteikia jokiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, teisės kitos valstybės teritorijoje vykdyti jurisdikcijos ir funkcijų, kurios pagal jos nacionalinę teisę suteiktos išskirtinai jos institucijoms.

II SKYRIUS
PREVENCINĖS PRIEMONĖS

5 straipsnis
Prevencinė antikorupcinė politika ir praktika

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus parengia ir įgyvendina arba vykdo veiksmingą, koordinuotą antikorupcinę politiką, kuri skatina visuomenės dalyvavimą ir atspindi teisinės valstybės, tinkamo valstybės reikalų tvarkymo ir valstybės turto valdymo, sąžiningumo, skaidrumo ir atskaitingumo principus.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia nustatyti ir skatinti efektyvius praktinius veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią korupcijai.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia reguliariai atlikti atitinkamų teisinių dokumentų ir administracinių priemonių įvertinimą, kad būtų nustatytas jų tinkamumas korupcijos prevencijai ir kovai su ja.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, atitinkamai pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus bendradarbiauja tarpusavyje ir su atitinkamomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis, skatindamos ir plėtodamos šiame straipsnyje minimas priemones. Šis bendradarbiavimas gali apimti dalyvavimą korupcijos prevencijai skirtose tarptautinėse programose ir projektuose.

6 straipsnis
Prevencinės kovos su korupcija institucija ar institucijos

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus užtikrina, kad veiktų atitinkamai institucija ar institucijos, vykdančios korupcijos prevenciją tokiomis priemonėmis:

a) vykdydamos šios Konvencijos 5 straipsnyje minimą politiką ir prireikus prižiūrėdamos ir koordinuodamos tos politikos įgyvendinimą;

b) kaupdamos ir skleisdamos informaciją apie korupcijos prevenciją.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus suteikia šio straipsnio 1 dalyje minimai institucijai ar institucijoms būtiną savarankiškumą, kad tokia institucija ar institucijos galėtų veiksmingai ir nepriklausomos nuo netinkamos įtakos vykdyti savo funkcijas. Turi būti parūpinti reikalingi materialiniai ištekliai ir specializuotas personalas, kurį būtina mokyti tam, kad jis galėtų atlikti savo funkcijas.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui institucijos ar institucijų, galinčių padėti kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, parengti ir įgyvendinti konkrečias korupcijos prevencijos priemones, pavadinimus ir adresus.

7 straipsnis
Valstybinis sektorius

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, prireikus ir pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus siekia kurti, remti ir stiprinti valstybės tarnautojų ir prireikus kitų nerenkamų valstybės pareigūnų priėmimo į darbą, samdos, išlikimo pareigose, skyrimo į aukštesnes pareigas ar išėjimo į pensiją sistemas, kurios:

a) paremtos veiksmingumo, skaidrumo principais ir tokiais kriterijais, kaip nepriekaištingas darbas, teisingumas ir gebėjimai;

b) apima tinkamas asmenų parinkimo ir mokymo į ypač korupcijos pažeidžiamas pareigas valstybės tarnyboje procedūras bei prireikus numato tokių asmenų rotaciją į kitas pareigas;

c) skatina tinkamo atlyginimo mokėjimą ir teisingos atlyginimo skalės, atitinkančios valstybės, šios Konvencijos Šalies, ekonominio išsivystymo lygį, nustatymą;

d) skatina įgyvendinti švietimo ir mokymo programas, kad tokie asmenys atitiktų reikalavimus teisingai, garbingai ir tinkamai vykdyti viešąsias funkcijas ir įgytų specializuotą ir tinkamą parengimą, padedantį jiems geriau suvokti korupcijos riziką, su kuria jie susidurs eidami pareigas. Tokiose programose gali būti daroma nuoroda į atitinkamose srityse taikomus elgesio kodeksus ar standartus.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat svarsto galimybę priimti tinkamas teisines ir administracines priemones, atitinkančias šios Konvencijos tikslus bei pagrindinius nacionalinės teisės principus, kad apibrėžtų kriterijus, taikomus kandidatams bei rinkimams į viešąsias pareigas.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat svarsto galimybę priimti tinkamas teisines ir administracines priemones, atitinkančias šios Konvencijos tikslus bei pagrindinius nacionalinės teisės principus, kad padidintų kandidatų į renkamas viešąsias pareigas ir prireikus politinių partijų finansavimo skaidrumą.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus sukurti, įgyvendinti ir sustiprinti skaidrumą skatinančias bei kelią interesų konfliktui užkertančias sistemas.

8 straipsnis
Valstybės pareigūnų elgesio kodeksai

1. Siekdama kovoti su korupcija, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus tarp valstybės pareigūnų skatina, *inter alia,* teisingumą, sąžiningumą ir atsakomybę.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, ypač stengiasi savo institucinėje ir teisinėje sistemose taikyti elgesio kodeksus ar elgesio standartus, siekdama, kad viešosios funkcijos būtų atliktos sąžiningai, garbingai ir tinkamai.

3. Įgyvendindama šio straipsnio nuostatas, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, prireikus ir pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus atsižvelgia į atitinkamas regioninių, tarpregioninių ir daugiašalių organizacijų iniciatyvas, tokias kaip Generalinės Asamblėjos 1996 m. gruodžio 12 d. rezoliucijos Nr. 51/59 priede pateiktas Tarptautinis valstybės pareigūnų elgesio kodeksas.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus svarsto galimybę nustatyti priemones ir sistemas, kurios padėtų valstybės pareigūnams lengviau pranešti atitinkamoms institucijoms apie korupcijos atvejus, jei jie sužino apie tokias veikas atlikdami savo funkcijas.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, prireikus ir pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus siekia nustatyti priemones ir sistemas, įpareigojančias valstybės pareigūnus pranešti atitinkamoms institucijoms apie, *inter alia,* savo nedarbinę veiklą, įdarbinimą, investicijas, turtą ir pajamas bei vertingas dovanas ar naudą, galinčius sukelti interesų konfliktą jiems atliekant valstybės pareigūnų funkcijas.

6. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus svarsto galimybę nustatyti drausmines ar kitas priemones valstybės pareigūnams, pažeidusiems pagal šį straipsnį nustatytus kodeksus ar standartus.

9 straipsnis
Viešieji pirkimai ir viešųjų finansų tvarkymas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi reikiamų veiksmų pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus, kad sukurtų atitinkamas viešųjų pirkimų sistemas, paremtas skaidrumu, konkurencija ir objektyviais sprendimų priėmimo kriterijais, kurie, *inter alia,* veiksmingi užkertant kelią korupcijai. Tokios sistemos, kurias taikant gali būti atsižvelgiama į atitinkamas slenkstines vertes, apima, *inter alia*:

a) viešą informacijos, susijusios su viešojo pirkimo procedūromis ir sutartimis, sklaidą, įskaitant informaciją apie konkurso skelbimą ir atitinkamą ar susijusią informaciją apie sutarčių skyrimą, kad potencialūs konkurso dalyviai turėtų pakankamai laiko parengti ir pateikti savo pasiūlymus;

b) dalyvavimo sąlygų nustatymą iš anksto, įskaitant atrankos ir sutarties skyrimo kriterijus bei konkurso taisykles ir jų skelbimą;

c) objektyvių ir iš anksto nustatytų kriterijų taikymą priimant su viešaisiais pirkimais susijusius sprendimus, kad po to būtų paprasčiau patikrinti, ar buvo tinkamai taikomos taisyklės ar procedūros;

d) veiksmingos vidinės kontrolės sistemos, įskaitant veiksmingą apskundimo procedūrą, taikymą siekiant užtikrinti teisines atgręžtinio reikalavimo ir teisės gynimo priemones, jei būtų nesilaikoma pagal šią dalį nustatytų taisyklių ir procedūrų;

e) prireikus priemones, klausimams, susijusiems su darbuotojais, atsakingais už viešuosius pirkimus, reguliuoti; pavyzdžiui, nustatant reikalavimą deklaruoti interesus vykdant tam tikrus viešuosius pirkimus, patikrinimo procedūras ir profesinio rengimo reikalavimus.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus imasi atitinkamų priemonių skaidrumui ir atskaitingumui valstybės finansų valdymo srityje skatinti. Tokios priemonės apima, *inter alia*:

a) nacionalinio biudžeto tvirtinimo procedūras;

b) pajamų ir išlaidų ataskaitų pateikimą nustatytu laiku;

c) apskaitos ir audito standartų sistemą ir susijusią priežiūrą;

d) veiksmingas rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemas; ir

e) prireikus korekcinius veiksmus, jei nesilaikoma šioje dalyje nustatytų reikalavimų.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, prireikus taiko tokias civilinės ir administracinės teisės priemones pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus, kad užtikrintų buhalterinės apskaitos knygų, dokumentų, finansinės atskaitomybės ar kitų su valstybės išlaidomis ir pajamomis susijusių dokumentų neliečiamumą ir užkirstų kelią tokių dokumentų klastojimui.

10 straipsnis
Vieša atskaitomybė

Atsižvelgdama į kovos su korupcija būtinybę, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus taiko reikiamas priemones skaidrumui jos viešojo administravimo srityje didinti, įskaitant jo organizavimą, veikimą ir sprendimų priėmimo procedūras tam tikrais atvejais. Tokios priemonės, *inter alia,* gali apimti:

a) procedūrų priėmimą arba nuostatų, leidžiančių plačiosios visuomenės nariams prireikus gauti informaciją apie jos viešosios administracijos organizavimą, veikimą ir sprendimų priėmimo procedūras ir, tinkamai atsižvelgiant į privatumo ir asmens duomenų apsaugą, apie visuomenės nariams taikomus sprendimus ir teisės aktus;

b) prireikus administracinių procedūrų supaprastinimą, siekiant, kad visuomenė galėtų lengviau pasiekti kompetentingas sprendimus priimančias institucijas, ir

c) informacijos, kuri gali apimti reguliarias ataskaitas dėl korupcijos rizikos jos viešojo administravimo srityje, skelbimą.

11 straipsnis
Priemonės, susijusios su teismais ir prokuratūros įstaigomis

1. Atsižvelgdama į teismų nepriklausomumą ir jų lemiamą vaidmenį kovojant su korupcija, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus ir nepažeisdama teisėjų nepriklausomumo imasi priemonių stiprinti teisėjų sąžiningumą ir užkirsti kelią galimai teisėjų korupcijai. Tokios priemonės gali apimti teisėjų elgesį reglamentuojančias taisykles.

2. Priemonės, analogiškos toms, kurios numatytos šio straipsnio 1 dalyje, gali būti nustatytos ir taikomos prokuratūros įstaigoms tose valstybėse, šios Konvencijos Šalyse, kuriose prokuratūra, nebūdama teismų dalimi, yra tokia pat nepriklausoma kaip ir teismai.

12 straipsnis
Privatus sektorius

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus imasi priemonių užkirsti kelią korupcijai privačiame sektoriuje, sustiprinti apskaitos ir audito standartus privačiame sektoriuje ir prireikus nustato veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias civilines, administracines ar baudžiamąsias sankcijas už tokių priemonių nesilaikymą.

2. Priemonės šiems tikslams pasiekti gali, *inter alia,* apimti:

a) teisėsaugos institucijų ir atitinkamų privačių subjektų bendradarbiavimo skatinimą;

b) standartų ir procedūrų, skirtų atitinkamų privačių subjektų sąžiningumui darbe užtikrinti, skatinimą, įskaitant elgesio kodeksus, kuriais siekiama užtikrinti teisingą, garbingą ir tinkamą verslininkų bei visų atitinkamų profesijų atstovų veiklą ir užkirsti kelią interesų konfliktams, taip pat geros komercinės praktikos tarp įmonių bei sutartiniuose santykiuose tarp įmonių ir valstybės kūrimo skatinimą;

c) skaidrumo tarp privačių subjektų skatinimą, įskaitant prireikus priemones, skirtas

juridinių ir fizinių asmenų, susijusių su įmonių steigimu ir vadovavimu joms, tapatybei nustatyti;

d) piktnaudžiavimo privačius subjektus reglamentuojančiomis procedūromis prevenciją, įskaitant procedūras, susijusias su valstybės institucijų skirtomis subsidijomis ir licencijomis komercinei veiklai;

e) interesų konfliktų prevenciją, prireikus ir pagrįstam laikotarpiui, nustatant buvusių valstybės pareigūnų profesinės veiklos apribojimus ar valstybės pareigūnų įdarbinimo privačiame sektoriuje atsistatydinus ar išėjus į pensiją apribojimus, jei tokia veikla ar darbas tiesiogiai susiję su funkcijomis, kurias šie pareigūnai atliko ar prižiūrėjo eidami pareigas;

f) užtikrinimą, kad privačios įmonės, atsižvelgiant į jų struktūrą ir dydį, turėtų pakankamą vidaus audito kontrolės mechanizmą, kuris padėtų užkirsti kelią korupcijai ir nustatytų korupcijos atvejus, ir kad tokių privačių įmonių sąskaitoms ir reikiamoms finansinėms ataskaitoms bus taikomos tinkamos audito ir sertifikavimo procedūros.

3. Siekdama užkirsti kelią korupcijai, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi reikiamų priemonių pagal savo vidaus įstatymus ir teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinės apskaitos tvarkymą, finansinės atskaitomybės teikimą ir apskaitos ir audito standartus, kad būtų uždrausti toliau išvardyti veiksmai, kuriais siekiama padaryti bet kurį iš šioje Konvencijoje nustatytų nusikaltimų:

a) neoficialios apskaitos sukūrimas;

b) neoficialių ar netinkamai įformintų sandorių vykdymas;

c) fiktyvių išlaidų apskaita;

d) įsiskolinimų registravimas klaidingai nurodant jų objektus;

e) suklastotų dokumentų naudojimas; ir

f) sąmoningas apskaitos dokumentų sunaikinimas nepasibaigus įstatymo nustatytam terminui.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, draudžia atskaityti mokesčius iš išlaidų, kurias sudaro kyšiai, patenkantys į šios Konvencijos 15 ir 16 straipsniuose nustatytų nusikaltimų sudėtį, ir tam tikrais atvejais kitų išlaidų, atsiradusių prisidedant prie korupcinių veiksmų.

13 straipsnis
Visuomenės dalyvavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal savo galimybes ir pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus imasi reikiamų priemonių skatinti pavienius asmenis ir nevalstybinio sektoriaus grupes, tokias kaip pilietinė visuomenė, nevyriausybinės organizacijos ir bendruomeninės organizacijos, aktyviai dalyvauti korupcijos prevencijoje bei kovojant su ja ir didinant visuomenės informuotumą apie korupcijos egzistavimą, jos priežastis ir pavojingumą bei keliamą grėsmę. Toks dalyvavimas turėtų būti stiprinamas tokiomis priemonėmis kaip:

a) skaidrumo didinimas ir visuomenės dalyvavimo sprendimų priėmimo procese skatinimas;

b) galimybės visuomenei veiksmingai naudotis informacija užtikrinimas;

c) visuomenės informavimo priemonių naudojimas skatinant visuomenės nepakantumą korupcijai bei visuomenės švietimo programų, įskaitant vidurinių ir aukštųjų mokyklų programas, įgyvendinimas;

d) pagarba laisvei siekti, gauti, skelbti ir skleisti informaciją apie korupciją, šios laisvės rėmimas ir apsauga. Ši laisvė gali būti atitinkamai ribojama, tačiau tik taip, kaip nustatyta įstatymo, ir tiek, kiek tai reikalinga:

i) užtikrinti pagarbą kitų asmenų teisėms ar reputacijai;

ii) apsaugoti nacionalinį saugumą ar *ordre public,* ar visuomenės sveikatą arba moralę.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad atitinkamos šioje Konvencijoje nurodytos kovos su korupcija institucijos būtų žinomos visuomenei, ir suteikia galimybę prireikus pranešti tokioms institucijoms, taip pat ir anonimiškai, apie visus atvejus, kurie gali būti laikomi šioje Konvencijoje nustatytu nusikaltimu.

14 straipsnis
Pinigų plovimo prevencijos priemonės

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis:

a) nustato visa apimantį vidaus reguliavimo ir priežiūros režimą bankams ir nebankinėms finansų įstaigoms, įskaitant fizinius ir juridinius asmenis, teikiančius formalias ar neformalias pinigų ir vertybių pervedimo paslaugas, ir prireikus kitoms jos kompetencijai priklausančioms pinigų plovimo ypač pažeidžiamoms institucijoms, siekiant užkirsti kelią ir atskleisti visas pinigų plovimo formas; šis režimas pabrėžia reikalavimus dėl kliento ir prireikus tikrojo savininko tapatybės nustatymo, apskaitos tvarkymo ir pranešimo apie įtartinus sandorius;

b) nepažeisdama šios Konvencijos 46 straipsnio, užtikrina, kad administracinės, reguliavimo, teisėsaugos ir kitos su pinigų plovimu kovojančios institucijos (įskaitant, kaip nustatyta pagal nacionalinės teisės nuostatas, ir teismines institucijas) galėtų bendradarbiauti ir keistis informacija nacionaliniu ir tarptautiniu lygiais, nacionalinės teisės nustatytomis sąlygomis, ir tuo tikslu svarsto galimybę įsteigti finansinės žvalgybos padalinį kaip nacionalinį informacijos apie galimus pinigų plovimo atvejus rinkimo, analizės ir sklaidos centrą.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę taikyti praktiškai įgyvendinamas priemones grynųjų pinigų ir atitinkamų apyvarčiųjų priemonių judėjimui per jų sienas nustatyti ir stebėti atsižvelgdamos į saugos priemones, skirtas tinkamam informacijos panaudojimui užtikrinti, ir nesudarydamos jokių kliūčių teisėto kapitalo judėjimui. Tokios priemonės gali apimti reikalavimą, kad fiziniai asmenys ir verslo subjektai praneštų apie didelių grynųjų pinigų sumų ir atitinkamų apyvarčiųjų priemonių tarptautinius pervedimus.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto atitinkamų ir praktiškai įgyvendinamų priemonių taikymą reikalaudamos, kad finansų įstaigos, įskaitant piniginių perlaidų siuntėjus:

a) nurodytų lėšų ir susijusių pranešimų elektroninio pervedimo blankuose tikslią ir naudingą informaciją apie siuntėją;

b) saugotų tokią informaciją visos mokėjimo operacijos metu; ir

c) vykdytų sustiprintą lėšų pervedimo kontrolę tuo atveju, kai nėra išsamios informacijos apie siuntėją.

4. Nustatant vidaus reguliavimo ir priežiūros režimą šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis ir nepažeidžiant jokio kito šios Konvencijos straipsnio, valstybės, šios Konvencijos Šalys, raginamos vadovautis atitinkamomis prieš pinigų plovimą nukreiptomis regioninių, tarpregioninių ir daugiašalių organizacijų iniciatyvomis.

5. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, deda pastangas pasauliniam, regioniniam, subregioniniam ir dvišaliam bendradarbiavimui tarp teisminių, teisėsaugos ir finansų reguliavimo institucijų plėtoti ir skatinti siekiant kovoti su pinigų plovimu.

III SKYRIUS
KRIMINALIZAVIMAS IR TEISĖSAUGA

15 straipsnis
Šalies valstybės pareigūnų kyšininkavimas

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomi šie tyčiniai veiksmai:

a) pažadas, siūlymas ar davimas valstybės pareigūnui tiesiogiai ar netiesiogiai bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kitam asmeniui ar subjektui už jo veikimą ar neveikimą vykdant savo oficialias pareigas;

b) valstybės pareigūno tiesioginis ar netiesioginis prašymas arba priėmimas bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kitam asmeniui ar subjektui už jo veikimą arba neveikimą vykdant savo oficialias pareigas.

16 straipsnis
Užsienio valstybės pareigūnų ir viešųjų tarptautinių organizacijų pareigūnų kyšininkavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomi tokie tyčiniai veiksmai, kaip pažadas, siūlymas ar davimas užsienio valstybės pareigūnui ar viešosios tarptautinės organizacijos pareigūnui tiesiogiai ar netiesiogiai bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kitam asmeniui ar subjektui už jo veikimą ar neveikimą vykdant savo oficialias pareigas, siekiant įgyti ar išlaikyti verslą ar kitą su tarptautiniu verslu susijusį nepagrįstą atlygį.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomi tyčinis tiesioginis ar netiesioginis užsienio valstybės pareigūno ar viešosios tarptautinės organizacijos pareigūno prašymas arba gavimas bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kitam asmeniui ar subjektui už jo veikimą arba neveikimą vykdant savo oficialias pareigas.

17 straipsnis
Valstybės pareigūno vykdomas turto iššvaistymas, pasisavinimas ar kitas naudojimas ne pagal paskirtį

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomi tokie tyčiniai veiksmai, kaip valstybės pareigūno vykdomas bet kokio turto, valstybės ar privačių lėšų ar vertybinių popierių arba bet kokių kitų vertingų daiktų, esančių valstybės pareigūno žinioje pagal pareigas, iššvaistymas, pasisavinimas ar kitas naudojimas savo naudai arba kito asmens ar subjekto naudai.

18 straipsnis
Prekyba poveikiu

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomi šie tyčiniai veiksmai:

a) pažadas, siūlymas ar davimas valstybės pareigūnui ar bet kokiam kitam asmeniui tiesiogiai ar netiesiogiai nepagrįsto atlygio, kad tas valstybės pareigūnas ar asmuo piktnaudžiautų savo turima ar menama įtaka siekdamas gauti iš valstybės, šios Konvencijos Šalies, administracinės ar valdžios institucijos nepagrįstą atlygį pradiniam tokių veiksmų kurstytojui ar bet kokiam kitam asmeniui;

b) valstybės pareigūno ar bet kokio kito asmens tiesioginis ar netiesioginis prašymas arba priėmimas bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kitam asmeniui, kad tas valstybės pareigūnas ar tas asmuo, piktnaudžiaudamas savo turima ar menama įtaka, gautų iš valstybės, šios Konvencijos Šalies, administracinės ar valdžios institucijos nepagrįstą atlygį.

19 straipsnis
Piktnaudžiavimas pareigomis

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas tyčinis piktnaudžiavimas pareigomis ar tarnybine padėtimi, tai yra pareigas einančio valstybės pareigūno veikimas ar neveikimas pažeidžiant įstatymus, siekiant gauti nepagrįstą atlygį sau ar kitam asmeniui ar subjektui.

20 straipsnis
Neteisėtas praturtėjimas

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, laikydamasi savo konstitucijos ir pagrindinių savo teisinės sistemos principų, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad pagal pagrindinius jos nacionalinės teisės principus baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas tyčinis neteisėtas praturtėjimas, tai yra žymus valstybės pareigūno turto padidėjimas, kurio jis negali pagrįsti savo teisėtomis pajamomis.

21 straipsnis
Kyšininkavimas privačiame sektoriuje

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomi šie tyčiniai veiksmai, įvykdyti ekonominės, finansinės ar komercinės veiklos metu:

a) pažadas, siūlymas ar davimas tiesiogiai ar netiesiogiai bet kokiam asmeniui, vadovaujančiam privataus sektoriaus subjektui arba einančiam jame bet kokias pareigas, bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kitam asmeniui, siekiant jo veikimo ar neveikimo netinkamai vykdant savo pareigas;

b) bet kokio asmens, vadovaujančio privataus sektoriaus subjektui arba einančio jame bet kokias pareigas, tiesioginis ar netiesioginis prašymas arba priėmimas bet kokio nepagrįsto atlygio, skirto jam pačiam ar kuriam kitam asmeniui, siekiant jo veikimo ar neveikimo netinkamai vykdant savo pareigas.

22 straipsnis
Turto iššvaistymas privačiame sektoriuje

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas bet kokio asmens, vadovaujančio privataus sektoriaus subjektui arba einančio jame bet kokias pareigas, tyčinis bet kokio turto, privačių lėšų ar vertybinių popierių, ar bet kokių kitų jo žinioje esančių vertingų daiktų grobstymas ekonominės, finansinės ar komercinės veiklos metu.

23 straipsnis
Nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad pagal pagrindinius jos nacionalinės teisės principus baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas tyčinis:

a) i) turto teisinės padėties keitimas arba turto perdavimas žinant, kad šis turtas yra įgytas nusikalstamu būdu, siekiant nuslėpti ar užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba padėti bet kokiam asmeniui, dalyvaujančiam darant pirminį nusikaltimą, išvengti teisinių šios veikos pasekmių;

ii) turto tikrosios kilmės, šaltinio, vietos, disponavimo juo, judėjimo, nuosavybės teisių arba su nuosavybe susijusių teisių slėpimas žinant, kad šis turtas yra įgytas nusikalstamu būdu;

b) pagal pagrindinius jos teisinės sistemos principus:

i) turto įgijimas, valdymas ar naudojimas, įgijimo metu žinant, kad šis turtas įgytas nusikalstamu būdu;

ii) dalyvavimas, bendrininkavimas ar susitarimas daryti bet kurią iš šiame straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, kėsinimasis ją daryti, taip pat pagalbos teikimas, kurstymas, galimybių sudarymas tokiai veikai daryti ar patarimas tokią veiką daryti.

2. Įgyvendindama ir taikydama šio straipsnio 1 dalį:

a) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia taikyti šio straipsnio 1 dalį kaip galima didesniam pirminių nusikaltimų skaičiui;

b) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pirminiams nusikaltimams bent minimaliai priskiria įvairius šios Konvencijos nustatytus baudžiamuosius nusikaltimus;

c) pirmiau išdėstytame b punkte pirminiams nusikaltimams priskiriami tiek atitinkamos valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijai priklausantys, tiek už jos ribų padaryti nusikaltimai. Tačiau už kurios nors valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijos ribų padaryti nusikaltimai tik tuomet yra laikomi pirminiais nusikaltimais, kai atitinkama veika laikoma nusikaltimu pagal tos valstybės, kur ji buvo padaryta, nacionalinę teisę ir būtų laikoma baudžiamuoju nusikaltimu pagal šį straipsnį vykdančios ir taikančios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinę teisę, jei ši veika būtų įvykdyta joje;

d) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui savo įstatymų, įgyvendinančių šį straipsnį, ir bet kokių vėlesnių tokių įstatymų pakeitimų kopijas arba jų aprašymus;

e) jei to reikalauja pagrindiniai valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinės teisės principai, gali būti numatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatyti nusikaltimai netaikomi pirminius nusikaltimus padariusiems asmenims.

24 straipsnis
Nuslėpimas

Nepažeisdama šios Konvencijos 23 straipsnio nuostatų, valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad pagal pagrindinius jos nacionalinės teisės principus baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikoma tyčinė veika, padaryta po to, kai buvo įvykdytas bet koks šioje Konvencijoje nustatytas nusikaltimas, kai jame nedalyvavęs asmuo nuslepia arba laiko paslėpęs turtą žinodamas, kad šis turtas įgytas įvykdžius bet kurį šioje Konvencijoje nustatytą nusikaltimą.

25 straipsnis
Kliudymas vykdyti teisingumą

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas tyčinis:

a) fizinės jėgos, grasinimų ar bauginimo naudojimas ar nepagrįsto atlygio žadėjimas, siūlymas ar davimas siekiant išgauti melagingus parodymus ar sutrukdyti parodymų davimui arba įrodymų pateikimui vykstant bylos dėl šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų įvykdymo nagrinėjimui;

b) fizinės jėgos, grasinimų ar bauginimo naudojimas siekiant sutrukdyti teismų ar teisėsaugos pareigūnui atlikti savo oficialias pareigas, susijusias su pagal šią Konvenciją nustatytų nusikaltimų nagrinėjimu. Nė viena šio punkto nuostata nepažeidžia valstybių, šios Konvencijos Šalių, teisės turėti kitas valstybės pareigūnų kategorijas ginančius įstatymus.

26 straipsnis
Juridinių asmenų atsakomybė

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių pagal jos teisės principus, kad nustatytų juridinių asmenų atsakomybę už dalyvavimą šios Konvencijos nustatytuose nusikaltimuose.

2. Pagal valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisės principus juridinių asmenų atsakomybė gali būti baudžiamoji, civilinė ar administracinė.

3. Tokia atsakomybė nepažeidžia nusikaltimą padariusių fizinių asmenų baudžiamosios atsakomybės.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, visų pirma užtikrina, kad pagal šį straipsnį atsakomybėn patrauktiems juridiniams asmenims būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios baudžiamosios arba nebaudžiamosios sankcijos, įskaitant pinigines baudas.

27 straipsnis
Dalyvavimas ir kėsinimasis

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad pagal jos nacionalinę teisę baudžiamaisiais nusikaltimais būtų laikomas dalyvavimas bet kokiu būdu – kaip bendrininko, pagalbininko ar kurstytojo – darant šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad pagal jos nacionalinę teisę baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas bet koks kėsinimasis įvykdyti šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali priimti reikiamus teisės aktus ir imtis kitų būtinų priemonių, kad pagal jos nacionalinę teisę baudžiamuoju nusikaltimu būtų laikomas bet koks pasirengimas įvykdyti šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą.

28 straipsnis
Žinojimas, ketinimas ir kėslas, kaip nusikaltimo sudėties požymiai

Žinojimas, ketinimas ir kėslas, kaip nusikaltimo sudėties požymiai, gali būti nustatomi objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis.

29 straipsnis
Senatis

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, tam tikrais atvejais pagal savo nacionalinę teisę nustato ilgą senaties terminą pradėti procesinius veiksmus dėl bet kokio šios Konvencijos nustatyto nusikaltimo ir nustato ilgesnį senaties terminą arba numato senaties termino sustabdymą, jei asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, išvengė teisingumo.

30 straipsnis
Baudžiamasis persekiojimas, teismo sprendimo priėmimas ir sankcijos

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, numato už bet kokio šios Konvencijos nustatyto nusikaltimo padarymą sankcijas, atsižvelgdama į to nusikaltimo sunkumą.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių, kad pagal savo teisinę sistemą ir konstitucinius principus nustatytų ir išlaikytų tinkamą imunitetų ar jurisdikcinių privilegijų, suteikiamų valstybės pareigūnams dėl jų atliekamų funkcijų, pusiausvyrą bei galimybę, jei būtina, veiksmingai tirti, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir priimti teismo sprendimus dėl šioje Konvencijoje nustatytų nusikaltimų.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia užtikrinti, kad bet kokie diskreciniai įgaliojimai pagal jos nacionalinę teisę susiję su baudžiamuoju persekiojimu asmenų, padariusių šios Konvencijos pripažintus nusikaltimus, būtų įgyvendinami siekiant maksimaliai padidinti teisėsaugos priemonių veiksmingumą tokių nusikaltimų atžvilgiu bei turint omenyje tų nusikaltimų įvykdymo prevencijos būtinybę.

4. Šioje Konvencijoje nustatytų nusikaltimų atžvilgiu kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, atsižvelgdama į savo nacionalinę teisę bei atitinkamai į gynybos teisę, imasi tam tikrų priemonių siekdama užtikrinti, kad nusprendus paleisti asmenį iki bylos nagrinėjimo teisme arba iki apeliacinio teismo sprendimo priėmimo būtų užtikrintas kaltinamojo dalyvavimas nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, atsižvelgia į atitinkamo nusikaltimo sunkumą, svarstydama galimybę prieš terminą arba lygtinai paleisti iš bausmės atlikimo vietos už tokius nusikaltimus nuteistus asmenis.

6. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos

principus svarsto galimybę nustatyti valstybės pareigūnų, kaltinamų padarius šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą, atleidimo, laikino nušalinimo nuo pareigų ar perkėlimo į kitas pareigas tvarką nepažeidžiant nekaltumo prezumpcijos.

7. Motyvuodama nusikaltimo sunkumu, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus svarsto galimybę nustatyti procedūras, pagal kurias, teismo sprendimu ar kitu būdu, jos nacionalinėje teisėje nustatytam terminui iš asmenų, nuteistų už padarytus šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, būtų atimta teisė:

a) eiti pareigas valstybės tarnyboje ir

b) eiti pareigas įmonėje, iš dalies ar visiškai priklausančioje valstybei.

8. Šio straipsnio 1 dalies nuostata nepažeidžia drausminių galių, kompetentingų institucijų taikomų valstybės tarnautojams.

9. Nė viena šios Konvencijos nuostata neturi įtakos principui, kad šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų ir taikomos teisinės gynybos priemonių ar kitų teisės principų, reguliuojančių elgesio teisėtumą, apibūdinimas priklauso kiekvienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinės teisės sričiai ir kad už tokius nusikaltimus baudžiamasis persekiojimas vykdomas ir bausmė skiriama pagal tą teisę.

10. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia sugrąžinti į visuomenę asmenis, nuteistus už šioje Konvencijoje nustatytus nusikaltimus.

31 straipsnis
Įšaldymas, areštas ir konfiskavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek leidžiama pagal jos nacionalinės teisės sistemą, imasi visų būtinų priemonių, kad galėtų konfiskuoti:

a) pajamas, gautas padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus arba turtą, kurio vertė atitinka tokias pajamas;

b) šios Konvencijos nustatytiems nusikaltimams įvykdyti naudotus ar skirtus naudoti turtą, įrankius ar kitas priemones.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi visų būtinų priemonių, kad nustatytų, surastų, įšaldytų ar areštuotų bet kokį šio straipsnio 1 dalyje minimą daiktą, kad vėliau jį konfiskuotų.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal jos nacionalinę teisę priima reikiamus teisės aktus ir imasi kitų būtinų priemonių, kad reguliuotų kompetentingų institucijų vykdomą pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis įšaldyto, areštuoto ar konfiskuoto turto valdymą.

4. Jeigu tokios nusikalstamu būdu įgytos pajamos buvo iš dalies ar visai pertvarkytos ar paverstos kitu turtu, šiame straipsnyje minimos priemonės taikomos tokiam turtui, o ne pajamoms.

5. Jeigu tokios nusikalstamu būdu įgytos pajamos susimaišė su teisėtai gautu turtu, nepažeidžiant jokių su įšaldymu ar areštu susijusių galių, konfiskuojama ta turto dalis, kuri atitinka susimaišiusių pajamų dalį.

6. Šiame straipsnyje nurodytos priemonės, kurios taikomos nusikalstamu būdu įgytoms pajamoms ar kitokiai naudai, gautai iš tokių pajamų, tokiu pat būdu ir tokia pat apimtimi taikomos turtui, į kurį paverstos ar konvertuotos tokios pajamos, ar turtui, susimaišiusiam su tokiomis pajamomis.

7. Šio straipsnio ir šios Konvencijos 55 straipsnio įgyvendinimo tikslais kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, suteikia savo teismams ar kitoms kompetentingoms institucijoms įgaliojimus, leidžiančius naudotis bankų, finansiniais ar komerciniais dokumentais arba juos areštuoti. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, negali atsisakyti veikti pagal šios dalies nuostatas, motyvuodama banko paslaptimi.

8. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali svarstyti galimybę reikalauti, kad nusikaltęs asmuo įrodytų tokių konfiskuotinų, manoma, nusikalstamu būdu įgytų pajamų ar kito turto teisėtą prigimtį tiek, kiek toks reikalavimas atitinka pagrindinius jų nacionalinės teisės principus ir teismo ar kitų procesų pobūdį.

9. Šio straipsnio nuostatos aiškinamos taip, kad nebūtų pažeistos *bona fide* trečiųjų šalių teisės.

10. Nė viena šio straipsnio nuostata nekeičia principo, kad jame nurodytos priemonės apibrėžiamos ir įgyvendinamos pagal valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinę teisę.

32 straipsnis
Liudytojų, ekspertų ir nukentėjusiųjų apsauga

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi reikiamų priemonių, kad pagal savo teisinės sistemos principus ir turimomis lėšomis suteiktų veiksmingą apsaugą nuo galimų atsakomųjų veiksmų ar bauginimo parodymus apie šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus davusiems liudytojams ir ekspertams ir atitinkamai jų giminėms ar artimiesiems giminaičiams.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos priemonės gali apimti, *inter alia,* nepažeidžiant kaltinamojo teisių, įskaitant teisę į tinkamą teisinį procesą:

a) tokių asmenų fizinės apsaugos procedūras, kiek tai reikalinga ir praktiškai įgyvendinama, perkeliant juos į kitą vietą ir tam tikrais atvejais leidžiant neatskleisti informacijos apie asmenį ar asmens buvimo vietą arba riboti jos atskleidimą;

b) parodymų davimo taisykles, leidžiančias liudytojams ir ekspertams duoti parodymus tokių asmenų saugumą užtikrinančiu būdu, pavyzdžiui, leidžiant duoti parodymus ryšių priemonėmis, naudojant, pavyzdžiui, vaizdo ryšį ar kitas atitinkamas priemones.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę sudaryti sutartis ar sutarimus su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų perkėlimo.

4. Šio straipsnio nuostatos taikomos ir nukentėjusiesiems tiek, kiek jie yra liudytojai.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi savo nacionaline teise ir nepažeisdama gynybos teisės, sudaro galimybę nukentėjusiesiems atitinkamose baudžiamosios bylos nagrinėjimo stadijose išdėstyti savo nuomonę ir būgštavimus prieš nusikaltusį asmenį.

33 straipsnis
Informatorių apsauga

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę įtraukti į savo nacionalinės teisės sistemą atitinkamas priemones, apsaugančias nuo neteisingo elgesio bet kokius asmenis, geranoriškai ir pagrįstai pranešusius kompetentingoms institucijoms faktus apie šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus.

34 straipsnis
Korupcinės veiklos pasekmės

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, tinkamai atsižvelgdama į trečiųjų šalių sąžiningai įgytas teises, pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus imasi priemonių, reglamentuojančių korupcijos pasekmes. Šiame kontekste valstybės, šios Konvencijos Šalys, korupciją gali laikyti reikšmingu veiksniu, kai teismo procese siekiama anuliuoti ar nutraukti sutartį, atimti koncesiją ar panašų kitą dokumentą arba imtis kitų veiksmų susidariusiai padėčiai ištaisyti.

35 straipsnis
Žalos atlyginimas

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių pagal savo nacionalinės teisės principus užtikrinti, kad dėl korupcinės veiklos žalą patyrę asmenys arba subjektai, siekdami kompensacijos, turėtų teisę iškelti bylą asmenims, atsakingiems už patirtą žalą.

36 straipsnis
Specializuotos institucijos

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal pagrindinius savo teisinės sistemos principus užtikrina, kad būtų institucija ar institucijos arba asmenys, kurie specializuojasi kovoti su korupcija teisėsaugos pagalba. Tokiai institucijai ar institucijoms arba asmenims pagal pagrindinius valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinės teisės principus suteikiama reikiama nepriklausomybė veiksmingai ir nepiktnaudžiaujant įtaka atlikti savo funkcijas. Tokie asmenys arba tokios institucijos (tokių institucijų) pareigūnai turėtų būti atitinkamai parengti bei turėti išteklių savo funkcijoms įgyvendinti.

37 straipsnis
Bendradarbiavimas su teisėsaugos institucijomis

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi reikiamų priemonių, kad paskatintų asmenis, dalyvaujančius ar dalyvavusius darant šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą, suteikti informaciją kompetentingoms institucijoms tyrimo ar parodymų davimo tikslais, taip pat faktinę konkrečią pagalbą, galinčią prisidėti atimant iš nusikaltusių asmenų nusikalstamu būdu įgytas pajamas ir išieškant tokias pajamas.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę tam tikrais atvejais leisti sušvelninti bausmę kaltinamajam, iš esmės bendradarbiaujančiam atliekant tyrimą ar vykdant baudžiamąjį persekiojimą šios Konvencijos nustatyto nusikaltimo byloje.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę pagal pagrindinius savo nacionalinės teisės principus leisti suteikti imunitetą nuo baudžiamojo persekiojimo bet kokiam asmeniui, iš esmės bendradarbiavusiam atliekant tyrimą ar vykdant baudžiamąjį persekiojimą šios Konvencijos nustatyto nusikaltimo byloje.

4. Tokie asmenys saugomi *mutatis mutandis,* kaip nustatyta šios Konvencijos 32 straipsnyje.

5. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo, esantis vienoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, gali iš esmės bendradarbiauti su kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kompetentingomis institucijomis, suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali svarstyti galimybę pagal savo nacionalinę teisę sudaryti sutartis ar susitarimus dėl galimybės kitai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, taikyti tokiam asmeniui šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytą režimą.

38 straipsnis
Nacionalinių institucijų bendradarbiavimas

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių, kad pagal savo nacionalinę teisę paskatintų valstybės institucijų bei valstybės pareigūnų ir už baudžiamųjų nusikaltimų tyrimą bei baudžiamąjį persekiojimą atsakingų institucijų bendradarbiavimą. Toks bendradarbiavimas gali apimti:

a) pastarųjų institucijų informavimą jų pačių iniciatyva, jei yra pagrindas manyti, kad buvo įvykdytas bet kuris iš nusikaltimų, nustatytų pagal šios Konvencijos 15, 21 ir 23 straipsnius, arba

b) visos reikalingos informacijos suteikimą pastarųjų institucijų prašymu.

39 straipsnis
Nacionalinių institucijų ir privataus sektoriaus bendradarbiavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi visų būtinų priemonių, kad paskatintų pagal savo nacionalinę teisę bendradarbiauti tarpusavyje šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų padarymo klausimais nacionalines tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijas bei privataus sektoriaus subjektus, ypač finansų įstaigas.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę skatinti savo piliečius ir

kitus jos teritorijoje nuolat gyvenančius asmenis pranešti nacionalinėms tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijoms apie kokio nors šios Konvencijos nustatyto nusikaltimo įvykdymą.

40 straipsnis
Banko paslaptis

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, užtikrina, kad, joje vykstant šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų baudžiamajam tyrimui, jos nacionalinės teisės sistemoje būtų atitinkami mechanizmai įveikti kliūtis, galinčias atsirasti taikant banko paslapties įstatymą.

41 straipsnis
Teistumas

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali priimti būtinus teisės aktus ar imtis kitų būtinų priemonių, kad būtų atsižvelgta, jai tinkamomis sąlygomis ir tinkamu tikslu, į įtariamojo ankstesnį teistumą kitoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, siekiant panaudoti tokią informaciją baudžiamojoje byloje dėl šios Konvencijos nustatyto nusikaltimo.

42 straipsnis
Jurisdikcija

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių, kad jos jurisdikcija apimtų šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, jeigu:

a) nusikaltimas įvykdytas tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje arba

b) nusikaltimas įvykdytas laive, plaukiojančiame su tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, vėliava, arba orlaivyje, registruotame pagal tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, įstatymus nusikaltimo padarymo metu.

2. Laikantis šios Konvencijos 4 straipsnio nuostatų, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali nustatyti savo jurisdikciją dėl bet kurio tokio nusikaltimo, jeigu:

a) nusikaltimas padarytas prieš valstybės, šios Konvencijos Šalies, pilietį arba

b) nusikaltimą padarė tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, pilietis ar asmuo be pilietybės, nuolat gyvenantis jos teritorijoje, arba

c) nusikaltimas yra vienas iš tų, kurie nustatyti pagal šios Konvencijos 23 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį, ir yra įvykdytas už jos teritorijos ribų, ketinant įvykdyti jos teritorijoje nusikaltimą, nustatytą pagal šios Konvencijos 23 straipsnio 1 dalies a punkto i ar ii papunktį arba b punkto i papunktį, arba

d) šis nusikaltimas įvykdytas prieš valstybę, šios Konvencijos Šalį.

3. Pagal šios Konvencijos 44 straipsnio nuostatas kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių, kad jos jurisdikcija apimtų šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, jeigu įtariamas nusikaltimą padaręs asmuo yra jos teritorijoje ir ji neišduoda tokio asmens tik dėl to, kad jis yra jos pilietis.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat gali imtis būtinų priemonių, kad jos jurisdikcija apimtų šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, jeigu įtariamas nusikaltimą padaręs asmuo yra jos teritorijoje ir ji neišduoda jo.

5. Jeigu savo jurisdikciją pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį vykdančiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, buvo pranešta arba ji kitu būdu sužinojo, kad bet kurios kitos valstybės, šios Konvencijos Šalys, atlieka tyrimą, vykdo baudžiamąjį persekiojimą ar vyksta teisminis nagrinėjimas dėl tos pačios veikos, tų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingos institucijos atitinkamai viena su kita konsultuojasi, kad suderintų savo veiksmus.

6. Nepažeidžiant bendrosios tarptautinės teisės normų, ši Konvencija nedraudžia vykdyti jokios pagal savo nacionalinę teisę nustatytos valstybės, šios Konvencijos Šalies, baudžiamosios jurisdikcijos.

IV SKYRIUS
TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

43 straipsnis
Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, bendradarbiauja baudžiamosiose bylose pagal šios Konvencijos 44–50 straipsnius. Tam tikrais atvejais ir kai tai atitinka jų nacionalinės teisės sistemą, valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę teikti viena kitai pagalbą atliekant tyrimą ir nagrinėjant civilines ir administracines su korupcija susijusias bylas.

2. Tarptautinio bendradarbiavimo atveju, kai būtina, kad abi Šalys pripažintų nusikaltimą, šis reikalavimas laikomas įgyvendintu nepaisant to, ar prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, įstatymai priskiria nusikaltimą tai pačiai kategorijai, ar apibūdina jį tomis pačiomis sąvokomis, kaip ir prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, narės įstatymai, jeigu abiejų valstybių, šios Konvencijos Šalių, įstatymai pripažįsta nusikaltimu veiką, dėl kurios prašoma pagalbos.

44 straipsnis
Ekstradicija

1. Šis straipsnis taikomas šios Konvencijos nustatytiems nusikaltimams, jeigu asmuo, kurį prašoma išduoti, yra prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, su sąlyga, kad už nusikaltimą, dėl kurio prašoma ekstradicijos, yra baudžiama tiek pagal prašančiosios, tiek pagal prašomosios valstybių, šios Konvencijos Šalių, nacionalinę teisę.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies nuostatų, valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurios teisė tai numato, gali išduoti asmenį dėl bet kokio nusikaltimo pagal šią Konvenciją, už kurį nebaudžiama pagal jos nacionalinę teisę.

3. Jei ekstradicijos prašymas apima kelis atskirus nusikaltimus, iš kurių nors vienas yra nusikaltimas, už kurį išduodama pagal šį straipsnį, o kai kurie kiti nėra nusikaltimai, už kuriuos išduodama dėl už juos skiriamos laisvės atėmimo bausmės termino, bet jie susiję su šioje Konvencijoje nustatytais nusikaltimais, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali taikyti šį straipsnį taip pat ir tokiems nusikaltimams.

4. Kiekvienas nusikaltimas, kuriam taikomas šis straipsnis, laikomas įtrauktu į visas tarp šios Konvencijos Šalių esančias ekstradicijos sutartis kaip nusikaltimas, už kurį išduodama. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, įsipareigoja įtraukti tokius nusikaltimus į visas tarp jų sudaromas ekstradicijos sutartis kaip nusikaltimus, už kuriuos taikoma ekstradicija. Bet kuri valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurios teisė tai numato, taikydama šią Konvenciją kaip pagrindą ekstradicijai, jokių pagal šią Konvenciją nustatytų nusikaltimų politiniais nusikaltimais nelaiko.

5. Jei bet kuri valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri ekstradiciją sieja su sutartimi, gauna prašymą dėl ekstradicijos iš valstybės, šios Konvencijos Šalies, su kuria ji nėra sudariusi ekstradicijos sutarties, ji gali laikyti šią Konvenciją teisiniu pagrindu ekstradicijai dėl bet kurio nusikaltimo, kuriam taikomas šis straipsnis.

6. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri ekstradiciją sieja su sutartimi, turi:

a) deponuodama šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus pranešti Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui apie tai, ar ji laikys šią Konvenciją teisiniu pagrindu bendradarbiauti ekstradicijos srityje su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, ir

b) jei ji nelaiko šios Konvencijos teisiniu pagrindu bendradarbiauti ekstradicijos srityje, siekti, prireikus sudaryti sutartis dėl ekstradicijos su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, kad įgyvendintų šį straipsnį.

7. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, kurios nesieja ekstradicijos su sutartimi, tarpusavyje

pripažįsta nusikaltimus, kuriems taikomas šis straipsnis, nusikaltimais, už kuriuos išduodama.

8. Ekstradicija vykdoma pagal prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinės teisės numatytas sąlygas arba pagal taikytinas sutartis dėl ekstradicijos, įskaitant, *inter alia,* sąlygas, susijusias su minimalios bausmės reikalavimu ekstradicijai, bei pagrindus, dėl kurių prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atsisakyti išduoti.

9. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, pagal savo nacionalinę teisę siekia paspartinti ekstradicijos procedūras ir supaprastinti įrodymų rinkimo reikalavimus, susijusius su bet kokiais nusikaltimais, kuriems taikomas šis straipsnis.

10. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal savo nacionalinės teisės nuostatas ir savo sutartis dėl ekstradicijos gali, įsitikinusi, kad aplinkybės tai pateisina ir yra neatidėliotinos, ir gavusi prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymą, suimti asmenį, kurio ekstradicijos siekiama ir kuris yra jos teritorijoje, arba imtis kitų tinkamų priemonių jo dalyvavimui ekstradicijos procedūroje užtikrinti.

11. Jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurios teritorijoje aptinkamas kaltinamasis, neišduoda tokio asmens dėl nusikaltimo, kuriam taikomas šis straipsnis, tik todėl, kad jis yra jos pilietis, ji ekstradicijos siekiančios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymu privalo nedelsdama perduoti bylą savo kompetentingoms institucijoms baudžiamojo persekiojimo tikslais. Šios institucijos priima sprendimą ir vykdo procesinius veiksmus tokiu pat būdu, kaip ir dėl bet kokio kito sunkaus nusikaltimo pagal tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinę teisę. Suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, bendradarbiauja tarpusavyje, ypač procesiniais bei įrodymų rinkimo klausimais, siekdamos užtikrinti tokio persekiojimo veiksmingumą.

12. Kiekvieną kartą, kai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pagal savo nacionalinės teisės aktus leidžiama išduoti ar kitu būdu perduoti kurį nors savo pilietį tik su sąlyga, kad tas asmuo bus grąžintas į tą valstybę, šios Konvencijos Šalį, atlikti jam teismo paskirtą bausmę, dėl kurios buvo siekiama asmens ekstradicijos ar perdavimo, ir kad valstybė, šios Konvencijos Šalis, ir to asmens ekstradicijos siekianti valstybė, šios Konvencijos Šalis, sutinka su šiuo pasirinkimu ir kitomis, jų nuomone, tinkamomis sąlygomis, tokia ekstradicija ar perdavimas su sąlyga turi būti pakankamas pagrindas šio straipsnio 11 dalyje nustatytai prievolei vykdyti.

13. Jei atsisakoma išduoti asmenį, kurio ekstradicijos prašoma siekiant įvykdyti nuosprendį, kadangi tas asmuo yra prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, pilietis, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, jei tai numato jos nacionalinė teisė ir jei tai neprieštarauja tokios teisės nuostatoms, gavusi prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymą, svarsto, ar vykdyti nuosprendį, priimtą pagal prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinę teisę, arba likusią nuosprendžio dalį.

14. Kiekvienam asmeniui, kurio atžvilgiu vykdomi procesiniai veiksmai dėl bet kokio nusikaltimo, kuriam taikomas šis straipsnis, garantuojamas teisingas elgesys visose procesinių veiksmų stadijose, įskaitant visas valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurios teritorijoje asmuo yra, nacionalinės teisės nustatytas teises ir garantijas.

15. Nė viena šios Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip nustatanti prievolę išduoti, jei prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, turi pakankamai pagrindo manyti, kad prašymas pateiktas siekiant vykdyti asmens baudžiamąjį persekiojimą arba jį nubausti dėl jo lyties, rasės, religijos, pilietybės, kilmės ar politinių įsitikinimų arba kad tokio prašymo patenkinimas dėl vienos iš minėtų priežasčių pakenktų to asmens padėčiai.

16. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali atsisakyti patenkinti prašymo dėl ekstradicijos tik dėl to, kad nusikaltimas laikomas susijusiu taip pat ir su mokestiniais klausimais.

17. Prieš atsisakydama išduoti, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, prireikus konsultuojasi su prašančiąja valstybe, šios Konvencijos Šalimi, kad suteiktų jai pakankamai galimybių išdėstyti savo nuomonę ir pateikti su jos motyvais susijusios informacijos.

18. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus ekstradicijai vykdyti ar padidinti jos veiksmingumą.

45 straipsnis

Nuteistų asmenų perdavimas

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali svarstyti galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus dėl asmenų, nuteistų laisvės atėmimo bausme ar kita laivės apribojimo bausme už šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, perdavimo į jų teritoriją likusiai bausmės daliai atlikti.

46 straipsnis
Tarpusavio teisinė pagalba

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, teikia viena kitai kiek įmanoma didesnę tarpusavio teisinę pagalbą, atlikdamos tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir teisminį nagrinėjimą dėl nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija.

2. Kiek įmanoma didesnė tarpusavio teisinė pagalba pagal prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, atitinkamus įstatymus, sutartis ir susitarimus teikiama atliekant tyrimą, vykdant baudžiamąjį persekiojimą ir teisminį nagrinėjimą dėl nusikaltimo, už kurį prašančiojoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, juridinis asmuo gali būti patrauktas atsakomybėn pagal šios Konvencijos 26 straipsnį.

3. Suteikti tarpusavio teisinę pagalbą pagal šį straipsnį gali būti prašoma siekiant bet kurio iš šių tikslų:

a) paimti įrodymus ar asmenų parodymus;

b) įteikti teisminius dokumentus;

c) atlikti kratas ir poėmius bei įšaldymą;

d) apžiūrėti daiktus ir įvykio vietą;

e) pateikti informaciją, įrodymus ir ekspertų įvertinimus;

f) pateikti atitinkamų dokumentų ir protokolų originalus ir patvirtintas jų kopijas, įskaitant vyriausybinius, bankų, finansinius, įmonių ar komercinius dokumentus;

g) nustatyti ar susekti įrodymo tikslais nusikalstamu būdu įgytas pajamas, turtą, nusikaltimo įrankius ar kitas priemones; h) palengvinti savanorišką asmenų atvykimą į prašančiąją valstybę, šios Konvencijos Šalį;

i) bet kokiai prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinei teisei neprieštaraujančiai pagalbai suteikti; j) nustatyti, įšaldyti ir susekti nusikalstamu būdu įgytas pajamas pagal šios Konvencijos V skyrių; k) grąžinti turtą pagal šios Konvencijos V skyriaus nuostatas.

4. Nepažeisdamos savo nacionalinės teisės, kiekvienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kompetentingos institucijos gali be išankstinio prašymo perduoti su baudžiamosiomis bylomis susijusią informaciją kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kompetentingai institucijai, jeigu mano, kad tokia informacija galėtų tai institucijai padėti pradėti ar sėkmingai baigti tyrimą ar baudžiamąjį procesą arba kad pastaroji valstybė, šios Konvencijos Šalis, galėtų pagal šią Konvenciją pateikti prašymą.

5. Informacijos perdavimas pagal šio straipsnio 4 dalį nepažeidžia informaciją teikiančių kompetentingų institucijų valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, atliekamo tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo. Informaciją gaunančios kompetentingos institucijos tenkina prašymą išlaikyti šią informaciją paslaptyje, net ir laikinai arba apribodamos jos naudojimą. Tačiau tai nekliudo gaunančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, vykdomų procesinių veiksmų metu atskleisti kaltinamąjį išteisinančią informaciją. Tokiu atveju, prieš atskleisdama informaciją, gaunančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, apie tai praneša perduodančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, ir, gavusi prašymą, konsultuojasi su informaciją perduodančiąja valstybe, šios Konvencijos Šalimi. Jei išimtiniais atvejais neįmanoma pranešti iš anksto, gaunančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, nedelsdama praneša perduodančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, apie informacijos atskleidimą.

6. Šio straipsnio nuostatos neįtakoja įsipareigojimų pagal jokią kitą dvišalę ar daugiašalę

sutartį, kuri iš dalies ar visiškai reglamentuoja ar reglamentuos tarpusavio teisinę pagalbą.

7. Šio straipsnio 9–29 dalys taikomos pagal šį straipsnį pateiktiems prašymams, jei atitinkamos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nėra įsipareigojusios pagal tarpusavio teisinės pagalbos sutartį. Jei tos valstybės, šios Konvencijos Šalys, yra įsipareigojusios pagal tokią sutartį, taikomos atitinkamos tos sutarties nuostatos, nebent valstybės, šios Konvencijos Šalys, sutinka vietoj jos taikyti šio straipsnio 9–29 dalis. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, skatinamos taikyti šias dalis, jei jos palengvina bendradarbiavimą.

8. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali atsisakyti suteikti tarpusavio teisinę pagalbą pagal šį straipsnį, motyvuodamos banko paslaptimi.

9. a) Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, atsakydama į prašymą suteikti pagalbą pagal šį straipsnį tuo atveju, kai nėra dvigubo baudžiamumo, atsižvelgia į 1 straipsnyje nustatytus šios Konvencijos tikslus;

b) valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali atsisakyti teikti teisinę pagalbą pagal šį straipsnį, jei nėra dvigubo nusikalstamumo sąlygos. Tačiau kiekviena prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, jei tai suderinama su pagrindiniais savo teisinės sistemos principais teikia su prievartos veiksmais nesusijusią pagalbą. Gali būti atsisakyta teikti tokią pagalbą, jei ji susijusi su *de minimis* pobūdžio dalykais arba kai prašomas bendradarbiavimas ar pagalba gali būti suteikti pagal kitas šios Konvencijos nuostatas;

c) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali svarstyti galimybę imtis būtinų priemonių didesnio masto pagalbai pagal šį straipsnį teikti, kai nėra dvigubo baudžiamumo.

10. Asmuo, laikomas suimtas arba atliekantis bausmę vienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, kurio buvimo kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje prašoma atpažinimo, liudijimo arba kitokios pagalbos teikimo tikslais gaunant įrodymus tyrimui, baudžiamajam persekiojimui ar teisminiam nagrinėjimui dėl nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, gali būti perduotas, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

a) asmuo, informuotas apie pasekmes, laisvai duoda sutikimą;

b) abiejų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingos institucijos sutinka su tokiomis sąlygomis, kokios joms atrodo tinkamos.

11. Pagal šio straipsnio 10 dalies nuostatas:

a) valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai asmuo perduodamas, turi įgaliojimus ir privalo laikyti perduotą asmenį suimtą, jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, iš kurios asmuo buvo perduotas, nepaprašė ar neįgaliojo kitaip;

b) valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai asmuo perduotas, nedelsdama įvykdo prievolę grąžinti tą asmenį jį perdavusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kaip iš anksto sutarta arba kaip abiejų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingų institucijų susitarta;

c) valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai asmuo perduotas, nereikalauja, kad valstybė, šios Konvencijos Šalis, iš kurios asmuo buvo perduotas, pradėtų ekstradicijos procedūrą dėl jo sugrąžinimo;

d) į perduoto asmens bausmės, atliekamos jį perdavusioje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, laiką įskaitomas laikas, kurį jis buvo suimtas valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, į kurią jis buvo perduotas.

12. Be valstybės, šios Konvencijos Šalies, turinčios perduoti kokį nors asmenį pagal šio straipsnio 10 ir 11 dalis, sutikimo prieš tą asmenį, nesvarbu, kokia jo pilietybė, negali būti pradėtas baudžiamasis persekiojimas, jis negali būti sulaikomas, baudžiamas ar jam negali būti taikomas bet koks kitas asmens laisvės apribojimas valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuriai asmuo perduotas, teritorijoje dėl jo veiklos, neveikimo ar pagal teismo nuosprendžius, priimtus prieš jam išvykstant iš valstybės, iš kurios jis perduotas, teritorijos.

13. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, paskiria centrinę instituciją, atsakingą ir įgaliotą priimti tarpusavio teisinės pagalbos prašymus ir juos vykdyti arba perduoti juos vykdyti kompetentingoms institucijoms. Jei valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, yra specialus rajonas ar teritorija, turintys atskirą tarpusavio teisinės pagalbos sistemą, ji gali paskirti atskirą centrinę instituciją tai pačiai funkcijai tame rajone ar teritorijoje atlikti. Centrinės institucijos užtikrina greitą

ir tinkamą gautų prašymų vykdymą ar perdavimą. Jei centrinė institucija perduoda prašymą vykdyti kompetentingai institucijai, ji skatina kompetentingą instituciją operatyviai ir tinkamai įvykdyti šį prašymą. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, deponuodama šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui apie tam tikslui paskirtą centrinę instituciją. Tarpusavio teisinės pagalbos prašymai ir visi su tuo susiję pranešimai perduodami valstybių, šios Konvencijos Šalių, paskirtoms centrinėms institucijoms. Šis reikalavimas nepažeidžia valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisės reikalauti, kad tokie prašymai ir reikalavimai būtų jai siunčiami diplomatiniais kanalais ir, esant ypatingoms aplinkybėms bei suderinus su valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, esant galimybei, per Tarptautinę kriminalinės policijos organizaciją.

14. Prašymai pateikiami raštu arba, esant galimybei, bet kokiomis priemonėmis, kuriomis galima padaryti rašytinę kopiją prašomajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, jai priimtina kalba ir tokiomis sąlygomis, kad ta valstybė, šios Konvencijos Šalis, galėtų nustatyti autentiškumą. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, deponuodama šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui apie jai priimtiną kalbą ar kalbas. Ypatingomis aplinkybėmis ir suderinus su valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, prašymai gali būti pateikiami žodžiu, tačiau jie turi būti nedelsiant patvirtinti raštu.

15. Tarpusavio teisinės pagalbos prašyme nurodoma:

a) prašymą pateikiančios institucijos pavadinimas;

b) tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo, su kuriais susijęs prašymas, dalykas ir pobūdis, taip pat tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą atliekančios įstaigos pavadinimas;

c) atitinkamų faktų aprašymas, išskyrus susijusius su prašymais įteikti teismo dokumentus;

d) prašomos pagalbos apibudinimas ir bet kokios konkrečios procedūros, kurios prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, pageidavimu reikia laikytis, aprašymas;

e) esant galimybei, informacija apie kiekvieno susijusio asmens tapatybę, buvimo vietą, pilietybę ir

f) tikslas, dėl kurio siekiama gauti įrodymus, informaciją ar kitą teisinę pagalbą.

16. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali prašyti papildomos informacijos, jei ši informacija atrodo būtina prašymui vykdyti pagal jos nacionalinę teisę arba jeigu tokia informacija gali palengvinti vykdyti tokį prašymą.

17. Prašymas vykdomas pagal prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinę teisę tiek, kiek tai neprieštarauja prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinei teisei ir, esant galimybei, pagal prašyme nurodytas procedūras.

18. Kiek įmanoma ir pagal pagrindinius nacionalinės teisės principus, jei koks nors asmuo yra kurios nors valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje ir turi būti kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisminių institucijų išklausytas kaip liudytojas ar ekspertas, pirmoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali kitos prašymu leisti apklausti vaizdo konferencijos būdu, jei neįmanoma ar nepageidautina, kad atitinkamas asmuo pasirodytų prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali susitarti, kad asmenį išklausys prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisminė institucija dalyvaujant prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisminės institucijos atstovams.

19. Prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, be išankstinio prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, sutikimo neperduoda ir nenaudoja prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, suteiktos informacijos ar įrodymų kitiems tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo tikslams, išskyrus nurodytuosius prašyme. Nė viena šios dalies nuostata netrukdo prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, procesinių veiksmų metu atskleisti kaltinamąjį išteisinančią informaciją ar įrodymus. Pastaruoju atveju prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, prieš atskleisdama informaciją ar įrodymus apie tai praneša prašomajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, ir, gavusi tokį prašymą, konsultuojasi su prašomąja valstybe, šios Konvencijos Šalimi. Jei išimtiniais atvejais neįmanoma pranešti iš anksto, prašančioji valstybė, šios Konvencijos

Šalis, nedelsdama praneša apie tai prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai.

20. Prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali prašyti, kad prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, išlaikytų prašymo pateikimą ir jo turinį paslaptyje tiek, kiek tai netrukdo vykdyti prašymą. Jei prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, negali išlaikyti konfidencialumo, ji apie tai nedelsdama praneša prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai.

21. Gali būti atsisakyta teikti tarpusavio teisinę pagalbą, jeigu:

a) prašymas pateiktas nesilaikant šio straipsnio nuostatų;

b) prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, manymu, tokio prašymo vykdymas gali pakenkti jos suverenumui, saugumui ar *ordre public*, ar kitiems esminiams interesams;

c) prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nacionalinė teisė draustų jos institucijoms atlikti būtinus veiksmus dėl bet kokio panašaus nusikaltimo, jei toks nusikaltimas būtų tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo objektas pagal jos pačios jurisdikciją;

d) prašymo vykdymas prieštarautų prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisės sistemai, susijusiai su tarpusavio teisine pagalba.

22. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali atsisakyti teikti prašomos tarpusavio teisinės pagalbos remdamosi tik tuo, kad nusikaltimas taip pat susijęs su nusikaltimu finansų sistemai.

23. Bet koks atsisakymas suteikti tarpusavio teisinę pagalbą turi būti motyvuotas.

24. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, kaip galima greičiau įvykdo tarpusavio teisinės pagalbos prašymą ir, kiek tai įmanoma, atsižvelgia į prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, nurodytus ir, pageidautina, jos pačios prašyme pagrįstus terminus. Prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali pateikti pagrįstus prašymus pranešti jai apie priemones, kurių ėmėsi prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, bei pažangą vykdant jos prašymą. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, atsako į pagrįstus prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymus pranešti apie prašymo vykdymo priemones ir pažangą. Prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, nedelsdama praneša prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kai prašomos pagalbos nebereikia.

25. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atidėti tarpusavio teisinės pagalbos teikimą, jeigu tai trukdytų jos atliekamam tyrimui, baudžiamajam persekiojimui arba teisminiam nagrinėjimui.

26. Prieš atsisakydama vykdyti prašymą pagal šio straipsnio 21 dalį arba atidėdama jo vykdymą pagal šio straipsnio 25 dalį, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, tariasi su prašančiąja valstybe, šios Konvencijos Šalimi, apsvarstydama galimybę vykdyti prašymą tokiomis sąlygomis, kokias ji laiko būtinomis. Jeigu prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, sutinka priimti pagalbą tomis sąlygomis, ji jų laikosi.

27. Nepažeidžiant šio straipsnio 12 dalies taikymo, liudytojas, ekspertas ar kitas asmuo, prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymu sutinkantis duoti parodymus atliekant procesinius veiksmus ar suteikti pagalbą vykdant tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą, prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, negali būti sulaikytas, nubaustas, prieš jį negali būti pradėtas baudžiamasis persekiojimas ar jam taikomas bet koks kitas asmens laisvės apribojimas toje teritorijoje dėl veiklos, neveikimo ar pagal teismo nuosprendžius, priimtus iki jo išvykimo iš prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijos. Toks imuniteto galiojimas baigiasi, jei liudytojas, ekspertas ar kitas asmuo per penkiolika dienų iš eilės ar per bet kokį kitą tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, suderintą laikotarpį nuo datos, kai jam buvo oficialiai pranešta, kad jo dalyvavimas teisminėse institucijose nebereikalingas, nepasinaudoja proga išvykti ir savo noru pasilieka prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje arba išvykęs iš šios teritorijos vėl savo noru į ją grįžta.

28. Paprastąsias išlaidas, susijusias su prašymo vykdymu, apmoka prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, jeigu suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nesusitaria kitaip. Jei prašymo įvykdymas susijęs su didelėmis ar ypatingomis išlaidomis, valstybės, šios Konvencijos Šalys, tariasi tarpusavyje, kad nustatytų, kokiomis sąlygomis bus įvykdytas prašymas ir kokia tvarka bus apmokamos išlaidos.

29. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis:

a) pateikia prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, savo turimų vyriausybės raštų, dokumentų ar informacijos, pagal jos nacionalinę teisę skirtų viešam naudojimui, kopijas;

b) gali savo nuožiūra pateikti prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, visų ar dalies arba savo nustatytomis sąlygomis, kurias ji laiko tinkamomis, turimų vyriausybės raštų, dokumentų ar informacijos, kurie pagal jos nacionalinę teisę nėra skirti viešam naudojimui, kopijas.

30. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto, kiek tai būtina, galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus, kurie atitiktų šio straipsnio tikslus, užtikrintų jo įgyvendinimą ar išplėstų jo nuostatas.

47 straipsnis
Baudžiamojo proceso perdavimas

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę perduoti viena kitai baudžiamąjį procesą, kad jos galėtų atlikti procesinius veiksmus dėl šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų tais atvejais, kai toks perdavimas laikomas naudingu tinkamam teisingumo vykdymui, ypač kai galimos kelios jurisdikcijos, siekdamos sutelkti baudžiamąjį persekiojimą.

48 straipsnis
Teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauja pagal atitinkamas savo nacionalines teisines ir administracines sistemas, siekdamos padidinti teisėsaugos priemonių, skirtų kovai su šios Konvencijos nustatytais nusikaltimais, veiksmingumą. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, visų pirma imasi veiksmingų priemonių, kuriomis siekia:

a) sustiprinti arba tam tikrais atvejais nustatyti ryšio kanalus tarp jų kompetentingų institucijų, įstaigų ir tarnybų, kad sudarytų sąlygas saugiems ir greitiems informacijos mainams apie visus šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų aspektus, įskaitant, jei valstybės, šios Konvencijos Šalys, laiko tai tikslinga, ryšius su kita nusikalstama veikla;

b) bendradarbiauti su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, tiriant pagal šią Konvenciją nustatytus nusikaltimus, kad nustatytų:

i) asmenų, įtariamų prisidėjus prie tokių nusikaltimų, tapatybę, buvimo vietą ir jų veiklą arba kitų susijusių asmenų buvimo vietą;

ii) nusikalstamu būdu įgytų pajamų ar turto, įgyto padarius tokius nusikaltimus, judėjimą;

iii) turto, įgyto padarius tokius nusikaltimus, įrankių ar kitų priemonių, naudotų ar skirtų naudoti darant tokius nusikaltimus, judėjimą;

c) tam tikrais atvejais pateikti būtinus daiktus arba medžiagų kiekį analizei ar tyrimui atlikti;

d) tam tikrais atvejais keistis informacija su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, apie konkrečias priemones ir būdus, naudojamus nusikaltimams, kuriems taikoma ši Konvencija, įvykdyti, įskaitant veikimą apsimetus kitu asmeniu, netikrų, pakeistų ar suklastotų dokumentų naudojimą ir kitus būdus veiklai nuslėpti;

e) sudaryti sąlygas veiksmingam veiksmų koordinavimui tarp jų kompetentingų institucijų, įstaigų bei tarnybų ir skatinti darbuotojų ir kitų ekspertų mainus, įskaitant ryšių palaikymo pareigūnų paskyrimą sudarius tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, atitinkamas sutartis ar susitarimus;

f) keistis informacija ir derinti administracines ir kitas priemones, kurių atitinkamai imamasi siekiant iš anksto nustatyti nusikaltimus, kuriems taikoma ši Konvencija.

2. Siekdamos įgyvendinti šią Konvenciją, valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus dėl tiesioginio jų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo ar, jei tokios sutartys ar susitarimai jau yra sudaryti, dėl jų pakeitimo. Jei suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nėra sudariusios tokių sutarčių ar susitarimų, valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali laikyti šią Konvenciją pagrindu teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui bylose dėl nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija. Prireikus valstybės, šios

Konvencijos Šalys, jų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui sustiprinti naudojasi visomis sutartimis ar susitarimais, įskaitant tarptautines ar regionines organizacijas.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia pagal galimybes bendradarbiauti, kad, pasitelkusios šiuolaikines technologijas, duotų atkirtį padarytiems nusikaltimams, kuriems taikoma ši Konvencija.

49 straipsnis
Bendri tyrimai

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus, kuriais remiantis suinteresuotos institucijos gali sudaryti bendrus tyrimo organus byloms, kurios yra tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo objektas vienoje ar daugiau valstybių, šios Konvencijos Šalių. Jei tokios sutartys ar susitarimai nėra sudaryti, kiekvienu atskiru atveju bendras tyrimas gali būti atliekamas susitarus. Susijusios valstybės, šios Konvencijos Šalys, užtikrina, kad bus gerbiamas valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurios teritorijoje toks tyrimas bus atliekamas, suverenitetas.

50 straipsnis
Specialieji tyrimo metodai

1. Siekdama veiksmingai kovoti su korupcija, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek leidžia pagrindiniai jos teisinės sistemos principai ir laikantis jos nacionalinės teisės nustatytų sąlygų, pagal turimas galimybes imasi priemonių, kurių gali prireikti jos kompetentingoms institucijoms tinkamai naudoti jos teritorijoje kontroliuojamuosius gabenimus ir prireikus kitus specialiuosius tyrimo metodus, tokius kaip elektroninis ar kitoks sekimas bei slaptos operacijos, ir pasiekti, kad gauti įrodymai būtų priimtini teismui.

2. Nusikaltimams, kuriems taikoma ši Konvencija, ištirti valstybės, šios Konvencijos Šalys, skatinamos, jei būtina, sudaryti atitinkamas dvišales ir daugiašales sutartis ar susitarimus dėl tokių specialiųjų tyrimo metodų naudojimo bendradarbiaujant tarptautiniu lygiu. Tokios sutartys ir susitarimai sudaromi ir įgyvendinami vadovaujantis valstybių suverenios lygybės principu ir vykdomi griežtai laikantis tų sutarčių ir susitarimų sąlygų.

3. Jei nėra sudaryta šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sutarčių ar susitarimų, sprendimai naudoti tokius specialiuosius tyrimo metodus tarptautiniu lygiu priimami kiekvienu atskiru atveju ir, jei būtina, atsižvelgiant į finansinius ir šalių tarpusavio susitarimus dėl suinteresuotų valstybių, šios Konvencijos Šalių, jurisdikcijos vykdymo.

4. Sprendimai dėl kontroliuojamųjų gabenimų naudojimo tarptautiniu lygiu gali suinteresuotų valstybių, šios Konvencijos Šalių, sutikimu apimti tokius metodus kaip prekių ar lėšų sekimas, leidžiant jas toliau gabenti neliestas, paimti ar pakeisti visai ar iš dalies.

V SKYRIUS
TURTO GRĄŽINIMAS

51 straipsnis
Bendroji nuostata

Turto sugrąžinimas pagal šį skyrių yra vienas iš pagrindinių šios Konvencijos principų. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, šioje srityje kaip galima glaudžiau bendradarbiauja viena su kita ir teikia viena kitai kaip galima didesnę pagalbą.

52 straipsnis
Nusikalstamu būdu įgytų pajamų pervedimų prevencija ir nustatymas

1. Nepažeisdama šios Konvencijos 14 straipsnio nuostatų, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių, kurių gali prireikti, vadovaudamasi savo nacionaline teise, kad pareikalautų iš jos jurisdikcijai priklausančių finansų įstaigų tikrinti klientų tapatybę, taikyti protingas priemones lėšų deponuotų didelės vertės indėlių sąskaitose, tikrųjų savininkų tapatybei nustatyti ir vykdyti griežtesnę kontrolę sąskaitų, kurias bando atidaryti ar yra atidarę asmenys, atliekantys svarbias viešąsias funkcijas, patys arba jų šeimos nariai bei artimi partneriai arba yra atidarę kieno nors iš jų vardu. Tokios griežtesnės kontrolės priemonės turi būti skirtos nustatyti įtartinas operacijas, siekiant pranešti apie jas kompetentingoms institucijoms, bet neturi būti suprantamos kaip priemonės, atgrasančios finansų įstaigas nuo verslo ryšių su jų teisėtais klientais ar draudžiančios užsiimti verslu su jais.

2. Siekdama palengvinti šio straipsnio 1 dalyje numatytų priemonių įgyvendinimą, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi savo nacionaline teise ir atsižvelgdama į atitinkamas regioninių, tarpregioninių ir daugiašalių organizacijų iniciatyvas, nukreiptas prieš pinigų plovimą:

a) išleidžia rekomendacijas, nurodydama, kokių kategorijų fizinių ir juridinių asmenų sąskaitoms jos jurisdikcijai priklausančios finansų įstaigos turėtų taikyti sugriežtintos kontrolės priemones, į kokių rūšių sąskaitas ir operacijas jos turėtų atkreipti ypatingą dėmesį ir kokias atitinkamas sąskaitų atidarymo, tvarkymo ir apskaitos priemones taikyti tokioms sąskaitoms, ir

b) prireikus praneša jos jurisdikcijai priklausančioms finansų įstaigoms kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymu arba savo iniciatyva apie konkretų fizinį ar juridinį asmenį, kurio sąskaitoms šios įstaigos turėtų taikyti sugriežtintos kontrolės priemones, bei apie tuos asmenis, kuriuos kitu tikslu gali nustatyti tos finansų įstaigos.

3. Pagal šio straipsnio 2 dalies a punkto nuostatas kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi priemonių užtikrinti, kad jos finansų įstaigos atitinkamą laikotarpį saugotų sąskaitų ir operacijų, susijusių su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis, apskaitos dokumentus, kuriuose turėtų būti nurodyta informacija, susijusi su kliento ir, kiek tai įmanoma, su tikrojo savininko tapatybe.

4. Siekdama užkirsti kelią pajamų, gautų padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, pervedimams ir juos nustatyti, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, įgyvendina tinkamas ir veiksmingas priemones, kad pasitelkusi savo reguliavimo ir priežiūros institucijas užkardytų neegzistuojančių ir nesusijusių su kokia nors reguliuojama finansų grupe bankų steigimą. Be to, valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali svarstyti galimybę pareikalauti iš savo finansų įstaigų, kad šios atsisakytų pradėti ar tęsti bankų korespondentinius ryšius su tokiomis įstaigomis bei saugotųsi ryšių užmezgimo su užsienio finansų įstaigomis, kurios leidžia savo sąskaitomis naudotis bankams, kurie neegzistuoja ir nėra susiję su kokia nors reguliuojama finansų grupe.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę vadovaudamasi savo nacionaline teise nustatyti veiksmingas sistemas su atitinkamais valstybės pareigūnais susijusiai finansinei informacijai atskleisti ir numato atitinkamas sankcijas už jų reikalavimų nesilaikymą. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat svarsto galimybę imtis būtinų priemonių, kad leistų jos kompetentingoms institucijoms dalytis šia informacija su kitų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingomis institucijomis, kai tai būtina atliekant tyrimą, norint pareikšti teises į pajamas, gautas padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, ar jas išieškoti.

6. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę imtis reikiamų priemonių vadovaudamasi savo nacionaline teise, kad nustatytų reikalavimą atitinkamiems valstybės pareigūnams, turintiems interesų ar parašo teisę, ar kitus įgaliojimus, siejančius juos su finansine sąskaita užsienio valstybėje, pranešti apie tokius ryšius atitinkamoms institucijoms ir tvarkyti reikiamą tokių sąskaitų apskaitą. Tokios priemonės taip pat numato atitinkamas sankcijas už jų nesilaikymą.

53 straipsnis
Turto tiesioginio išieškojimo priemonės

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi savo nacionaline teise:

a) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų kitai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pareikšti jos teisme civilinį ieškinį dėl turtinės teisės ar teisės į nuosavybę, įgytą padarius šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą, nustatymo;

b) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų savo teismams nurodyti asmenims, padariusiems šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, sumokėti kitai nuo tokio nusikaltimo nukentėjusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kompensaciją ar atlyginti žalą, ir

c) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų savo teismams ar kompetentingoms institucijoms priimant sprendimą dėl konfiskavimo pripažinti kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kaip teisėtos savininkės, pretenziją dėl turto, įgyto padarius šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą.

54 straipsnis
Turto išieškojimas konfiskavimo byloje bendradarbiaujant tarptautiniu mastu

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekdama suteikti tarpusavio teisinę pagalbą pagal šios Konvencijos 55 straipsnį dėl turto, įgyto padarius šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą, ar dėl turto, susijusio su tokio nusikaltimo padarymu, vadovaudamasi savo nacionaline teise:

a) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų savo kompetentingoms institucijoms vykdyti kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teismo nutartį dėl konfiskavimo;

b) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų savo kompetentingoms institucijoms pagal jų jurisdikciją nurodyti konfiskuoti tokį užsienio kilmės turtą priėmus teismo sprendimą pinigų plovimo byloje ar byloje dėl kito jos jurisdikcijai tenkančio nusikaltimo arba naudojant kitas jos nacionalinei teisei neprieštaraujančias procedūras, ir

c) svarsto galimybę taikyti tokias priemones, kokių gali prireikti, kad būtų leista konfiskuoti tokį turtą nepriėmus nuosprendžio baudžiamojoje byloje, kai nusikaltėlis negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn dėl jo mirties, slapstymosi arba nedalyvavimo teismo posėdyje ar kitais atitinkamais atvejais.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, tam, kad suteiktų tarpusavio teisinę pagalbą pagal prašymą, pateiktą pagal šios Konvencijos 55 straipsnio 2 dalį, vadovaudamasi savo nacionaline teise:

a) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų savo kompetentingoms institucijoms įšaldyti arba areštuoti turtą, kai prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teismas ar kompetentinga institucija išduoda įšaldymo ar arešto orderį, kuriame nurodomos pagrįstos priežastys, leidžiančios prašomajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, patikėti, kad yra pakankami pagrindai tokiems veiksmams ir kad galiausiai dėl tokio turto bus priimta nutartis dėl konfiskavimo, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalies a punkte;

b) imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad leistų savo kompetentingoms institucijoms įšaldyti arba areštuoti turtą gavus prašymą, kuriame nurodomos pagrįstos priežastys, leidžiančios prašomajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, patikėti, kad yra pakankamas pagrindas tokiems veiksmams ir kad galiausiai dėl tokio turto bus priimta nutartis dėl konfiskavimo, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalies a punkte, ir

c) svarsto galimybę taikyti papildomas priemones, kad leistų savo kompetentingoms institucijoms apsaugoti konfiskuotiną turtą, pavyzdžiui, remiantis užsienio arešto orderiu arba baudžiamuoju kaltinimu dėl šio turto įsigijimo.

55 straipsnis
Tarptautinis bendradarbiavimas vykdant konfiskavimą

1. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gavusi prašymą iš kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurios jurisdikcijai priklauso šios Konvencijos nustatytas nusikaltimas, dėl jos teritorijoje esančių nusikalstamu būdu įgytų pajamų, turto, įrankių ar kitų priemonių, nurodytų šios

Konvencijos 31 straipsnio 1 dalyje, konfiskavimo, kiek tik leidžiama pagal jos nacionalinės teisės sistemą:

a) pateikia šį prašymą savo kompetentingoms institucijoms, kad šios priimtų nutartį dėl konfiskavimo ir, jei tokia nutartis priimta, ją įgyvendina, arba

b) pateikia savo kompetentingoms institucijoms nutartį dėl konfiskavimo, siekdama ją vykdyti tokiu mastu, kuriuo prašoma, priimtą prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje esančio teismo pagal šios Konvencijos 31 straipsnio 1 dalį ir 54 straipsnio 1 dalies a punktą, kiek tai susiję su prašomosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje esančiomis nuskalstamu būdu įgytomis pajamomis, turtu, įrankiais ar kitomis priemonėmis, nurodytomis šios Konvencijos 31 straipsnio 1 dalyje.

2. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gavusi iš kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurios jurisdikcijai priklauso šios Konvencijos nustatytas nusikaltimas, prašymą, imasi priemonių šios Konvencijos 31 straipsnio 1 dalyje nurodytoms nusikalstamu būdu įgytoms pajamoms, turtui, įrankiams ar kitoms priemonėms nustatyti, susekti ir įšaldyti ar areštuoti, kad galiausiai dėl tokio turto nutartį dėl konfiskavimo priimtų prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, arba pagal prašymą, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis.

3. Šios Konvencijos 46 straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos šiam straipsniui. Be 46 straipsnio 15 dalyje nurodytos informacijos, pagal šį straipsnį surašytuose prašymuose pateikiama:

a) jei prašymas susijęs su šios Konvencijos šio straipsnio 1 dalies a punktu – konfiskuotino turto aprašas, įskaitant, kiek tai įmanoma, turto buvimo vietą ir tam tikrais atvejais apskaičiuotą turto vertę bei faktų, kuriais rėmėsi prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, ir kurie pakankami, kad prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, galėtų priimti nutartį pagal savo nacionalinę teisę, paaiškinimą;

b) jei prašymas susijęs su šio straipsnio 1 dalies b punktu – teisiškai priimtina prašančiosios valstybės, šios Konvencijos Šalies, priimtos nutarties dėl konfiskavimo, kuria paremtas prašymas, kopija, taip pat faktų ir informacijos paaiškinimas, nurodant, kokiu mastu prašoma vykdyti nutartį, pareiškimas, nurodantis priemones, kurių ėmėsi prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, kad tinkamai informuotų *bona fide* trečiąsias šalis ir užtikrintų tinkamų teisinių procedūrų laikymąsi, bei pareiškimas, kad nutartis dėl konfiskavimo yra galutinė;

c) jei prašymas susijęs su šio straipsnio 2 dalimi – faktų, kuriais rėmėsi prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, paaiškinimas ir prašomų priemonių apibūdinimas, ir tam tikrais atvejais teisiškai priimtina nutarties, kuria paremtas prašymas, kopija.

4. Prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytus sprendimus arba imasi jose numatytų priemonių vadovaudamasi savo nacionalinės teisės ir procesinių taisyklių arba bet kokių dvišalių ar daugiašalių sutarčių ar susitarimų, kuriais ji gali būti saistoma su prašančiąja valstybe, šios Konvencijos Šalimi, nuostatomis.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui šio straipsnio nuostatas įgyvendinančių įstatymų bei kitų teisės aktų ir bet kokių tų įstatymų bei teisės aktų vėlesnių pakeitimų kopijas arba jų aprašymus.

6. Jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, nusprendžia, kad ji imsis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų priemonių tik tuo atveju, jei yra sudaryta atitinkama sutartis, ta valstybė, šios Konvencijos Šalis, laiko šią Konvenciją būtinu ir pakankamu sutartiniu pagrindu.

7. Negavusi pakankamų ir laiku pateiktų įrodymų arba tuo atveju, jeigu turtas yra *de minimis* vertės, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atsisakyti bendradarbiauti arba atšaukti laikinąsias priemones.

8. Prieš atšaukdama bet kokią laikinąją priemonę, kurios buvo imtasi pagal šį straipsnį, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, jei įmanoma, suteikia prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, galimybę nurodyti priežastis, dėl kurių vertėtų toliau taikyti šią priemonę.

9. Šio straipsnio nuostatos nėra aiškinamos kaip pažeidžiančios *bona fide* trečiųjų šalių teises.

56 straipsnis
Specialus bendradarbiavimas

Nepažeisdama savo nacionalinės teisės, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia imtis priemonių, leidžiančių jai persiųsti, nepažeidžiant jos pačios atliekamų tyrimų, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo, informaciją apie pajamas, gautas iš šios Konvencijos nustatytų nusikaltimų, kitai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, be išankstinio prašymo, jei ji mano, kad tokios informacijos atskleidimas gali padėti gaunančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pradėti ar atlikti tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą arba gali paskatinti tą valstybę, šios Konvencijos Šalį, pateikti prašymą pagal šį Konvencijos skyrių.

57 straipsnis
Turto grąžinimas ir disponavimas juo

1. Turtu, konfiskuotu valstybės, šios Konvencijos Šalies, pagal šios Konvencijos 31 ar 55 straipsnį, disponuoja, įskaitant ir jo grąžinimą ankstesniems teisėtiems savininkams pagal šio straipsnio 3 dalį, ta valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal šios Konvencijos ir savo nacionalinės teisės nuostatas.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi pagrindiniais savo nacionalinės teisės principais, priima tokius teisės aktus ir imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti, kad suteiktų įgaliojimus savo kompetentingoms institucijoms grąžinti konfiskuotą turtą kitai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pateikus prašymą, vadovaujantis šia Konvencija, atsižvelgiant į *bona fide* trečiųjų šalių teises.

3. Pagal šios Konvencijos 46 ir 55 straipsnius ir šio straipsnio 1 ir 2 dalis prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis:

a) valstybės lėšų grobstymo ar pasisavintų valstybės lėšų plovimo atveju, kaip nurodyta šios Konvencijos 17 ir 23 straipsniuose, kai konfiskavimas buvo atliktas pagal šios Konvencijos 55 straipsnį ir remiantis galutiniu teismo sprendimu, priimtu prašančiojoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, – šio reikalavimo prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atsisakyti – grąžina konfiskuotą turtą prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai;

b) kai lėšos gautos iš bet kokio kito nusikaltimo, kuriam taikoma ši Konvencija, jei konfiskavimas buvo atliktas pagal šios Konvencijos 55 straipsnį ir remiantis galutiniu teismo sprendimu, priimtu prašančiojoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, – šio reikalavimo prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atsisakyti – grąžina konfiskuotą turtą prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, jei prašančioji valstybė, šios Konvencijos Šalis, prašomajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, protingai įrodo savo anksčiau turėtą nuosavybės teisę į šį konfiskuotą turtą arba jei prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, pripažįsta prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, padarytą žalą pagrindu sugrąžinti konfiskuotą turtą;

c) visais kitais atvejais pirmiausia svarsto klausimą dėl konfiskuoto turto grąžinimo prašančiajai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, tokio turto grąžinimo jo ankstesniems teisėtiems savininkams arba kompensacijos išmokėjimo nukentėjusiems nuo nusikaltimo asmenims.

4. Prireikus jei valstybės, šios Konvencijos Šalys, nenusprendžia kitaip, prašomoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali išskaityti pagrįstas sumas iš išlaidų, kurias ji patyrė atlikdama tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą, kad grąžintų konfiskuotą turtą ar juo disponuotų pagal šį straipsnį.

5. Prireikus valstybės, šios Konvencijos Šalys, taip pat gali svarstyti klausimą dėl sutarčių ar abipusiai priimtinų susitarimų sudarymo kiekvienu konkrečiu atveju dėl galutinio disponavimo konfiskuotu turtu.

58 straipsnis
Finansinės žvalgybos padalinys

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, bendradarbiauja tarpusavyje, siekdamos užkirsti kelią pajamų, gautų padarius šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą, pervedimui ir kovoti su juo bei remdamos priemones ir būdus tokioms pajamoms išieškoti, ir tuo tikslu svarsto galimybę įsteigti finansinės žvalgybos padalinį, kuris bus atsakingas už pranešimų apie įtartinus finansinius sandorius gavimą, analizę ir perdavimą kompetentingoms institucijoms.

59 straipsnis
Dvišalės ir daugiašalės sutartys ir susitarimai

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus, siekdamos sustiprinti pagal šį Konvencijos skyrių vykdomą tarptautinį bendradarbiavimą.

VI SKYRIUS
TECHNINĖ PAGALBA IR INFORMACIJOS MAINAI

60 straipsnis
Mokymas ir techninė pagalba

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek būtina, inicijuoja, parengia ar tobulina konkrečias už korupcijos prevenciją ir kovą su ja atsakingo personalo mokymo programas. Tokios personalo mokymo programos gali, *inter alia*, būti susijusios su tokiais klausimais, kaip:

a) veiksmingos priemonės korupcijos prevencijai, atskleidimui, ištyrimui, nubaudimui už korupcinę veiklą ir korupcijos kontrolei, įskaitant įrodymų rinkimo ir tyrimo metodus;

b) strateginės antikorupcinės politikos plėtojimo ir planavimo gebėjimų stiprinimas;

c) kompetentingų institucijų mokymas rengti šios Konvencijos reikalavimus atitinkančius tarpusavio teisinės pagalbos prašymus;

d) institucijų, viešųjų paslaugų valdymo ir valstybės finansų valdymo, įskaitant viešuosius pirkimus, bei privataus sektoriaus įvertinimas ir stiprinimas;

e) pajamų, gautų padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, pervedimo prevencija, kova su juo ir tokių pajamų išieškojimas;

f) pajamų, gautų padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, pervedimo nustatymas ir įšaldymas;

g) pajamų, gautų padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus, judėjimo ir būdų, naudojamų tokioms pajamoms pervesti, paslėpti ar užmaskuoti, sekimas;

h) tinkami ir veiksmingi teisiniai bei administraciniai mechanizmai ir metodai, sudarantys sąlygas išieškoti pajamas, gautas padarius šios Konvencijos nustatytus nusikaltimus;

i) metodai, naudojami apsaugoti nukentėjusiuosius ir liudytojus, bendradarbiaujančius su teisminėmis institucijomis; j) nacionalinio ir tarptautinio reglamentavimo bei kalbų mokymas.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę teikti didžiausią pagal savo galimybes techninę pagalbą viena kitai, ypač besivystančioms šalims, rengiant kovos su korupcija planus ir programas, įskaitant materialinę paramą ir personalo mokymą šio straipsnio 1 dalyje nurodytose srityse, taip pat mokymą ir pagalbą bei pasikeitimą atitinkama patirtimi ir specializuotomis žiniomis, kurios palengvintų tarptautinį bendradarbiavimą tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, ekstradicijos ir tarpusavio teisinės pagalbos srityse.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, pagal būtinybę didina pastangas kuo labiau sustiprinti praktinę ir mokomąją veiklą tarptautinėse ir regioninėse organizacijose ir pagal atitinkamas dvišales ir daugiašales sutartis ar susitarimus.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę paprašytos padėti viena kitai atlikti savo šalyse korupcijos rūšių, priežasčių, pasekmių ir su korupcija susijusių išlaidų įvertinimus, studijas ir tyrimus, siekdamos parengti pasitelkus kompetentingas institucijas ir visuomenę kovos su

korupcija strategiją ir planus.

5. Kad palengvintų pajamų, gautų padarius šios Konvencijos nustatytą nusikaltimą, išieškojimą, valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali bendradarbiauti, pateikdamos viena kitai ekspertų, galinčių padėti pasiekti šį tikslą, pavardes.

6. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę rengti subregionines, regionines ir tarptautines konferencijas ir seminarus, siekdamos skatinti bendradarbiavimą ir techninę pagalbą bei abipusiai rūpimų problemų aptarimą, įskaitant specifines besivystančių šalių ir pereinamosios ekonomikos šalių problemas ir poreikius.

7. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę sukurti savanoriškus mechanizmus, siekdamos finansiškai prisidėti prie besivystančių šalių ir pereinamosios ekonomikos šalių pastangų taikyti šią Konvenciją per techninės pagalbos programas ir projektus.

8. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę atlikti savanoriškus įnašus Jungtinių Tautų Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biurui, kad per šį Biurą paremtų programas ir projektus besivystančiose šalyse, siekdama įgyvendinti šią Konvenciją.

61 straipsnis
Informacijos apie korupciją rinkimas, mainai ir analizė

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę konsultuojantis su ekspertais išanalizuoti korupcijos tendencijas jos teritorijoje bei aplinkybes, kuriomis padaromi su korupcija susiję nusikaltimai.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekdamos parengti, kiek įmanoma, bendras apibrėžtis, standartus ir metodologijas bei informaciją apie optimalius kovos su korupcija ir jos užkardymo būdus, svarsto galimybę papildyti statistinius duomenis, su korupcija susijusias analitines žinias ir informaciją bei keistis jais tarpusavyje bei per tarptautines ir regionines organizacijas.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, svarsto galimybę vykdyti kovos su korupcija politikos ir praktinių priemonių stebėseną bei atlikti jų veiksmingumo įvertinimą.

62 straipsnis
Kitos priemonės: Konvencijos įgyvendinimas plėtojant ekonomiką ir techninę pagalbą

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, imasi priemonių, padedančių, kiek įmanoma, optimaliai įgyvendinti šią Konvenciją bendradarbiaujant tarptautiniu mastu, atsižvelgdamos į neigiamas korupcijos pasekmes visuomenei apskritai, ypač pasekmes tvariai plėtrai.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, kiek įmanoma ir derindamos tarpusavyje bei su tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis, deda konkrečias pastangas:

a) bendradarbiavimui su besivystančiomis šalimis įvairiais lygiais plėsti, siekdamos sustiprinti pastarųjų gebėjimus užkirsti kelią korupcijai ir kovoti su ja;

b) finansinei ir materialinei pagalbai išplėsti, siekdamos paremti besivystančių šalių pastangas veiksmingai užkirsti kelią korupcijai ir kovoti su ja bei padėti joms sėkmingai įgyvendinti šią Konvenciją;

c) techninei pagalbai besivystančioms šalims ir pereinamosios ekonomikos šalims teikti, siekdamos padėti joms patenkinti savo poreikius, susijusius su šios Konvencijos įgyvendinimu. Šiuo tikslu valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia reguliariai savanoriškai daryti pakankamus įnašus į Jungtinių Tautų finansavimo mechanizme specialiai tam skirtą sąskaitą. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, pagal savo nacionalinę teisę ir šios Konvencijos nuostatas taip pat gali svarstyti galimybę pervesti į minėtą sąskaitą tam tikrą dalį pinigų ar nusikalstamu būdu įgytų pajamų arba pagal šios Konvencijos nuostatas konfiskuoto turto, kurių vertė atitinka tokias pajamas;

d) kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, ir atitinkamai finansų įstaigoms skatinti ir įtikinti prisidėti prie jų pastangų, kurių jos imasi pagal šį straipsnį, ypač tiekiant besivystančioms šalims daugiau mokymo programų ir modernios įrangos, siekdamos padėti joms pasiekti šios Konvencijos tikslų.

3. Kiek įmanoma, šios priemonės nepažeidžia egzistuojančių užsienio pagalbos įsipareigojimų ar kitų finansinio bendradarbiavimo susitarimų dvišaliu, regioniniu ar tarptautiniu lygiu.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus dėl materialinės ar logistinės pagalbos, atsižvelgdamos į finansinius susitarimus, būtinus šios Konvencijos numatyto tarptautinio bendradarbiavimo priemonių veiksmingumui užtikrinti ir korupcijos prevencijai, atskleidimui bei jos kontrolei.

VII SKYRIUS
ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAI

63 straipsnis
Valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija

1. Šiuo dokumentu įsteigiama valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija. Jos tikslas – sustiprinti valstybių, šios Konvencijos Šalių, gebėjimus ir išplėsti jų bendradarbiavimą siekiant įgyvendinti šioje Konvencijoje nustatytus tikslus bei skatinti ir prižiūrėti jos įgyvendinimą.

2. Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis Sekretorius ne vėliau kaip po metų nuo šios Konvencijos įsigaliojimo sušaukia valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferenciją. Po to valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijos rengiamos reguliariai pagal Konferencijos priimtas savo darbo tvarkos taisykles.

3. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija priima savo darbo tvarkos taisykles ir šiame straipsnyje nurodytą veiklą reglamentuojančias taisykles, įskaitant stebėtojų priėmimo ir dalyvavimo bei su šia veikla susijusių išlaidų apmokėjimo taisykles.

4. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija susitaria dėl veiklos, procedūrų ir darbo metodų, kurie padėtų pasiekti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus tikslus, įskaitant:

a) valstybių, šios Konvencijos Šalių, veiklos pagal šios Konvencijos 60 ir 62 straipsnius bei II–V skyrius palengvinimą, įskaitant skatinimą mobilizuoti savanoriškus įnašus;

b) informacijos apie korupcijos formas ir tendencijas bei apie sėkmingus korupcijos prevencijos ir kovos su ja metodus bei būdus išieškoti pajamas, gautas padarius nusikaltimą, mainų tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, palengvinimą, *inter alia*, paviešinant atitinkamą informaciją, kaip nurodyta šiame straipsnyje;

c) bendradarbiavimo su atitinkamomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir mechanizmais bei nevyriausybinėmis organizacijomis skatinimą;

d) tinkamą atitinkamos informacijos, parengtos kitų tarptautinių ir regioninių mechanizmų kovai su korupcija ir jos prevencijai siekiant išvengti nereikalingo tų pačių darbų atlikimo, naudojimą;

e) reguliarų patikrinimą, kaip šią Konvenciją įgyvendina valstybės, šios Konvencijos Šalys;

f) rekomendacijų dėl šios Konvencijos ir jos įgyvendinimo gerinimo teikimą;

g) valstybių, šios Konvencijos Šalių, nustatytų techninės pagalbos reikalavimų dėl šios Konvencijos įgyvendinimo bei rekomendacijų dėl, jos nuomone, tam reikalingų veiksmų pateikimo laikymąsi.

5. Įgyvendindama šio straipsnio 4 dalį, valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija gauna visą būtiną informaciją apie priemones, kurių įgyvendindamos šią Konvenciją ėmėsi valstybės, šios Konvencijos Šalys, ir apie jų patirtus sunkumus dėl jų pateiktos informacijos ir papildomo patikrinimo mechanizmų, kuriuos gali nustatyti valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija.

6. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijai informaciją apie savo programas, planus ir praktiką bei apie teisėkūros ir administracines priemones, skirtas šiai Konvencijai įgyvendinti, kaip reikalauja valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija svarsto, kaip būtų galima veiksmingiausiai gauti informaciją ir imtis su ja susijusių veiksmų, įskaitant, *inter alia,*

informaciją, gautą iš valstybių, šios Konvencijos Šalių, ir iš kompetentingų tarptautinių organizacijų. Taip pat gali būti svarstoma medžiaga, gauta iš atitinkamų nevyriausybinių organizacijų, tinkamai akredituotų laikantis procedūrų, kurias nustatys valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija.

7. Pagal šio straipsnio 4–6 dalis valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija įsteigia, jei, jos nuomone, tai būtina, bet kokį tinkamą mechanizmą ar instituciją, kurie padėtų veiksmingai įgyvendinti šią Konvenciją.

64 straipsnis
Sekretoriatas

1. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius teikia valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijai reikiamas sekretoriato paslaugas.

2. Sekretoriatas vykdo šias funkcijas:

a) padeda valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijai vykdyti šios Konvencijos 63 straipsnyje numatytą veiklą, organizuoja valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijos sesijas ir teikia joms reikiamas paslaugas;

b) paprašytas padeda valstybėms, šios Konvencijos Šalims, teikti valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijai informaciją, kaip nustatyta šios Konvencijos 63 straipsnio 5 ir 6 dalyse, ir

c) užtikrina reikiamą derinimą su atitinkamų tarptautinių ir regioninių organizacijų sekretoriatais.

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65 straipsnis
Konvencijos įgyvendinimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių vadovaudamasi pagrindiniais savo nacionalinės teisės principais, įskaitant teisės aktų leidybos ir administracines priemones, kad užtikrintų savo įsipareigojimų pagal šią Konvenciją vykdymą.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali priimti griežtesnes priemones negu šios Konvencijos numatytos priemonės korupcijos prevencijai ir kovai su ja.

66 straipsnis
Ginčų sprendimas

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia spręsti ginčus dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo derybomis.

2. Bet koks ginčas, kuris kyla tarp dviejų ar daugiau valstybių, šios Konvencijos Šalių, dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo ir kuris per protingą laiką negali būti išspręstas derybomis, vienos iš tų valstybių, šios Konvencijos Šalių, prašymu perduodamas nagrinėti arbitražui. Jei per šešis mėnesius nuo prašymo dėl arbitražo pateikimo dienos tos valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali susitarti dėl arbitražo organizavimo, bet kuri iš tų valstybių, šios Konvencijos Šalių, gali perduoti ginčą Tarptautiniam Teisingumo Teismui, pateikusi prašymą pagal šio Teismo statutą.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pasirašydama, ratifikuodama, priimdama ar patvirtindama šią Konvenciją ar prie jos prisijungdama, gali pareikšti, kad jos neįpareigoja šio straipsnio 2 dalis. Kitos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nėra įpareigojamos šio straipsnio 2 dalies bet kurios valstybės, šios Konvencijos Šalies, pateikusios tokią išlygą, atžvilgiu.

4. Bet kuri valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikusi šio straipsnio 3 dalyje nurodytą išlygą, gali bet kada atšaukti šią išlygą, pranešdama apie tai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

67 straipsnis
Pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas ir prisijungimas

1. Ši Konvencija teikiama pasirašyti visoms valstybėms 2003 m. gruodžio 9–11 dienomis Meridoje, Meksikoje, o vėliau – Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke iki 2005 m. gruodžio 9 d.

2. Ši Konvencija taip pat teikiama pasirašyti regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms, jeigu šią Konvenciją pagal šio straipsnio 1 dalį yra pasirašiusi bent viena tokios organizacijos valstybė narė.

3. Ši Konvencija turi būti ratifikuota, priimta ar patvirtinta. Ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui. Regioninė ekonominės integracijos organizacija gali deponuoti savo ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentus, jeigu tai padarė bent viena jos valstybė narė. Tame ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumente tokia organizacija nurodo savo kompetenciją šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais. Tokia organizacija taip pat praneša depozitarui apie bet kokį atitinkamą savo kompetencijos pakeitimą.

4. Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri valstybė ar bet kuri regioninė ekonominės integracijos organizacija, kurios bent viena valstybė narė yra šios Konvencijos šalis. Prisijungimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui. Prisijungdama regioninė ekonominės integracijos organizacija nurodo savo kompetenciją šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais.

68 straipsnis
Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną po trisdešimto ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento deponavimo. Įgyvendinant šią dalį, jokie regioninės ekonominės integracijos organizacijos deponuoti dokumentai nelaikomi papildančiais tokios organizacijos valstybių narių jau deponuotus dokumentus.

2. Kiekvienai valstybei ar regioninei ekonominės integracijos organizacijai, ratifikuojančiai, priimančiai, patvirtinančiai šią Konvenciją ar prisijungiančiai prie jos po to, kai deponuotas trisdešimtas tokio pobūdžio dokumentas, ši Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai tokia valstybė ar organizacija deponuoja atitinkamą dokumentą arba nuo šios Konvencijos įsigaliojimo dienos pagal šio straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

69 straipsnis
Pakeitimai

1. Praėjus penkeriems metams po šios Konvencijos įsigaliojimo, valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali siūlyti Konvencijos pakeitimą ir pateikti jį Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui. Jis tuojau pat siūlomą pakeitimą perduoda visoms kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, ir valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijai, kad jos apsvarstytų pasiūlymą ir priimtų sprendimą dėl jo. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencija deda visas pastangas, kad būtų pasiektas bendras sutarimas dėl kiekvieno pakeitimo. Jei visos pastangos pasiekti bendrą sutarimą išnaudotos ir sutarimo nebuvo pasiekta, kaip kraštutinė priemonė pakeitimui priimti reikalinga valstybių, šios Konvencijos Šalių, dalyvaujančių ir balsuojančių valstybių, šios Konvencijos Šalių, konferencijoje, dviejų trečdalių balsų dauguma.

2. Regioninės ekonominės integracijos organizacijos jų kompetencijai priklausančiais klausimais naudojasi savo teise balsuoti pagal šį straipsnį turėdamos tiek balsų, kiek jų valstybių narių yra šios Konvencijos Šalys. Tokios organizacijos nesinaudoja savo teise balsuoti, jeigu jų valstybės narės pasinaudojo savo teise, ir atvirkščiai.

3. Pakeitimas, priimtas pagal šio straipsnio 1 dalį, turi būti valstybių, šios Konvencijos Šalių,

ratifikuotas, priimtas ar patvirtintas.

4. Pakeitimas, priimtas pagal šio straipsnio 1 dalį, valstybei, šios Konvencijos Šaliai, įsigalioja praėjus devyniasdešimčiai dienų nuo pakeitimo ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentų deponavimo Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui dienos.

5. Pakeitimui įsigaliojus, jis tampa privalomu toms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, kurios sutiko pagal jį įsipareigoti. Kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, lieka privalomos šios Konvencijos nuostatos ir visi ankstesni pakeitimai, kuriuos jos ratifikavo, priėmė ar patvirtino.

70 straipsnis
Denonsavimas

1. Bet kuri valstybė, šios Konvencijos šalis, gali denonsuoti šią Konvenciją raštu pranešdama apie tai Jungtinių Tautų Generaliniams Sekretoriui. Toks denonsavimas įsigalioja praėjus vieneriems metams po to, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

2. Regioninė ekonominės integracijos organizacija nustoja būti šios Konvencijos Šalimi, kai šią Konvenciją denonsuoja visos šios organizacijos valstybės narės.

71 straipsnis
Depozitaras ir kalbos

1. Šios Konvencijos depozitaru skiriamas Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius.

2. Šios Konvencijos originalas, kurio tekstai anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti atitinkamų Vyriausybių tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.